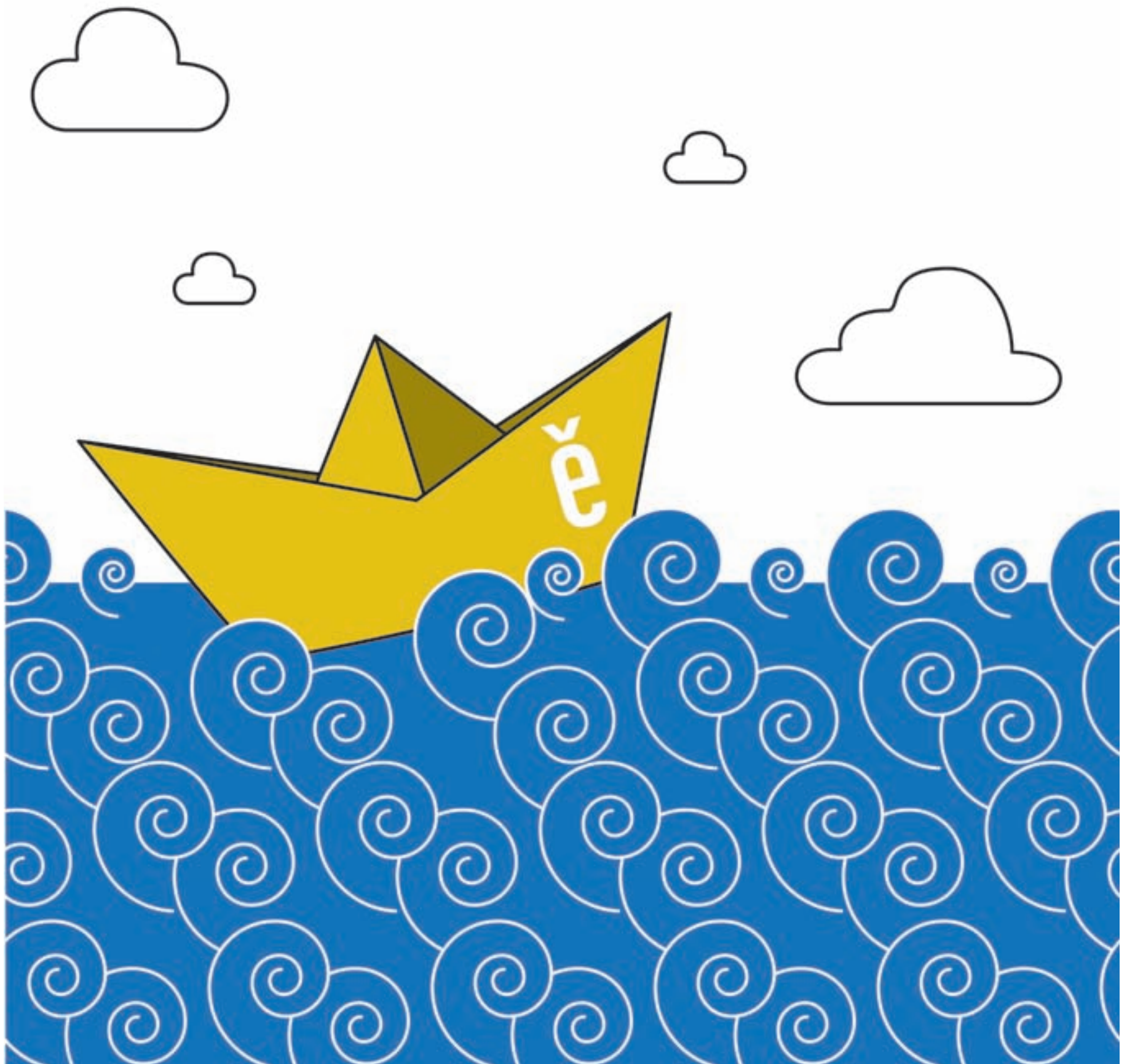

SEMI BRA

Llengua, cultura i país. El periòdic d'Escola Valenciana - Federació d'Associacions per la Llengua.

escola
valenciana
FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
PER LA LLENGUA

Som i serem paraules
Geografia de les
Trobades 2019
Pàg. 3

la Nit

Entrevistem els
guardonats dels premis
Intentant la Llibertat
Pàg. 4

Sembrem paraules, collim futur

SANDRA SERRANO I MIRA

Parlar és expressar el nostre pensament, la voluntat de diàleg i l'intercanvi de coneixements. Ho fem amb tanta naturalitat que no ens adonem de la importància que té aquesta actitud per a una llengua minoritzada. Les paraules compartides doten de vitalitat la nostra llengua. I ens fa còmplices de l'evolució i el creixement del valencià.

En aquest segon número de la quarta etapa de *Sembra* creem el nostre relat amb la consigna *Llengua, cultura i país*. En Escola Valenciana – Federació d'Associacions per la Llengua considerem que aquests tres conceptes recullen els trets més significatius de la nostra entitat. Enguany, complim 35 anys de promoció de la normalització lingüística en tots els àmbits.

Llengua. Per a nosaltres, fer llengua és transmetre l'estima pel valencià. Crear vincles emocionals a partir d'experiències positives amb l'idioma. I no sols això, també suposa dirimir els possibles prejudicis que sovint es tenen contra una llengua. Des d'Escola Valenciana apliquem la pedagogia social per contrarestar totes aquelles actituds lingüístiques que trenquen la convivència veïnal.

Cultura. El principi de conservació és fonamental per a Escola Valenciana. La nostra entitat protegeix la riquesa paisatgística, el patrimoni lingüístic i arquitectònic, l'ensenyament en valencià i el seu model educatiu, el coneixement històric i científic, les nostres tradicions, la millora de les condicions de vida de les persones. La cultura ens assegura el futur. Nosaltres cuidem la terra i la llengua perquè ens done bons fruits. L'educació és l'element que Escola Valenciana fa servir per sembrar cultura.

País. Escola Valenciana funciona amb una estructura comarcalitzada. Així, garantim la diversitat territorial i la riquesa cultural. 20 són les Coordinadores Comarcals que organitzen Trobades d'Escoles en Valencià; les més històriques compleixen enguany 33 anys. Cal remarcar que amb aquestes festes expressem l'estima

col·lectiva pel valencià, per la dignitat de l'ensenyament en valencià i de la nostra cultura. Per a nosaltres, la gran família Escola Valenciana, fer país és la nostra manera de comprendre la vertebració de les comarques, de ser poble, de cohesionar-nos i agermanar-nos des del respecte a la diversitat lingüística.

Hem jugat amb el lema de les Trobades, "Som i serem paraules", a fi de perfilar la idiosincràsia d'Escola Valenciana amb les diferents seccions. És innegable la contundència del verb "ser" amb què dibuixem els valors socials que representa la nostra entitat, així com els compromisos que assumim en el conjunt de la societat per millorar el món en què vivim.

Les Trobades d'Escoles en Valencià 2019 són paraula viva, mai millor dit. Durant la primavera, en aquestes festes de cultura popular, la nostra entitat retrà homenatge al lexicògraf i curador del valencià, Francesc Ferrer Pastor (la Font d'En Carròs). Tothom ens vestirem de diccionari animat per a l'ocasió. Evocarem aquell diccionari blanc i blau que ens fa viatjar a la nostra infantesa per commemorar la tasca d'aquest professor que contribuï, de forma decisiva, a sembrar la llavor de la paraula i dotar-nos de les eines necessàries per escriure correctament el valencià.

Ferrer Pastor sabia que les paraules són l'embrió d'una llengua. Els seus diccionaris atresoren els mots amb què expressem el nostre pensament. El *Diccionari General* i el *Vocabulari Escolar Valencià* són hereus d'aquell primer *Vocabulari Castellà-Valencià*, editat i imprés per Ferrer Pastor l'any 1960. Amb la promulgació de la Llei d'ús i ensenyament del valencià (1983), el sistema escolar comptà amb programes que tenen el valencià com a llengua vehicular, cosa per a la qual es creà la necessitat de comptar amb una obra que recollira el significat dels mots de la nostra llengua.

En *Sembra* hem volgut recordar fites històriques per al desenvolupament del valencià. Sota el títol *Fem Nit a l'Esco-*

la, hem celebrat a l'ermitori de Sant Pau d'Albocàsser la XVIa edició dels Premis d'Escola Valenciana 'Intentant la llibertat' i hem homenatjat la Colònia Escolar Valencianista, coordinada pel gramàtic Carles Salvador, en 1933. Així, hem tingut l'oportunitat de conversar amb els guardonats en aquesta vetllada que reconeix la tasca, sempre lloable, de persones i entitats que dignifiquen la nostra llengua i la nostra cultura. Enguany, el mestre Ferran Zurriaga ha rebut el Premi 'Josep Vicent Garcia' a la Trajectòria Individual, la Federació Coordinadora de Muixerangues ha sigut guardonada amb el reconeixement a l'Ús Social del Valencià i el Guardó Extraordinari d'Escola Valenciana ha recaigut en la figura del mestre Manuel Vicent Albiol.

A més, comptem amb la salutació del president d'Escola Valenciana, Natxo Badenes, dos reportatges sobre innovació educativa: les Trobades Musicals i la Ruta de contacontes; la Fundació Sambori ens fa partícips del primer conte que va guanyar el concurs Sambori de literatura en valencià fa 21 anys.

A través de la ploma del nostre vicepresident, Joan Cortés, recordem el desaparegut company Vicent Esteve, una personalitat propera a Escola Valenciana i un treballador incombustible per la nostra llengua.

En aquest *Sembra* exposem algunes de les accions que hem portat a terme durant el darrer any per avançar en matèria de drets lingüístics, sempre amb l'objectiu de crear una llei d'igualtat lingüística, capaç de completar la LUEV que, amb el pas dels anys, cal adaptar, en consonància amb la realitat social en què vivim. Apel·lem al vostre ferm compromís perquè ens ajudeu a assolir aquesta millora en benefici del valencià. I, atès que parlem de compromís, en aquestes pàgines no podia faltar l'article de Maestrat Viu i les seues reivindicacions. La Comissió d'Igualtat ens revela les línies principals per treballar vers la igualtat, tot prenent l'escola com a element clau d'aquest canvi social.

En la secció d'opinió, la directora de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, Empar Marco, ens acosta els reptes als quals s'ha enfrontat À Punt Mèdia per engegar el servei públic de ràdio i televisió valenciana, després de quatre anys d'orfandat. Per la seua banda, l'escola La Masia comparteix amb nosaltres els primers 50 anys d'ensenyament en valencià amb un repàs històric i la voluntat de continuar endavant.

En el cor de *Sembra*, a les pàgines centrals, us oferim un pòster de la imatge de les Trobades perquè el pugueu penjar a casa i a l'escola. Conversem amb la guanyadora del I Concurs de cartell de Trobades, Marta Vidal, a qui felicitem per haver creat aquesta imatge que agermanarà les 20 Trobades d'Escoles en Valencià arreu del nostre país. L'aroma de romaní i les rondalles ens arriben amb *Contarelles i Camins*; agraïm les escoles valencianes la participació en el foment de l'ajuda humanitària amb la campanya de conscienciació *Un euro, llavor de solidaritat amb AfricaHugs*.

Per descomptat, en el segon número de *Sembra* no podia faltar la nova campanya del Voluntariat pel Valencià, 'Els nostres carrers s'omplin de Voluntariat', en la qual fem valdre algunes de les persones que han contribuït a crear nous parlants de valencià en les tretze edicions del projecte. Ens endinsem en *La Gira d'Escola Valenciana* i fem memòria de tot el bagatge musical, des que arrancà en 2006, en un context polític hostil per al valencià. No és gens fàcil definir el projecte social que constitueix Escola Valenciana, tanmateix, hem elaborat una infografia perquè a un cop d'ull pugues conèixer tot allò que fem. També hem compartit amb tu un tast del nostre ideari.

Fet i fet, *Sembra. Llengua, cultura i país* és l'eina d'expressió i comunicació d'Escola Valenciana que reflecteix la riquesa cultural i les comarques que li atorguen identitat. Ací us deixem la nostra *Sembra*, la vostra Rosa de paper. Que circule aquesta Rosa de paper, però no secretament. Que la nostra consigna circule de mà en mà, per tot el poble.

SEMBRA. Llengua, cultura i país

El periòdic d'Escola Valenciana,
Federació d'Associacions per la Llengua

DIRECCIÓ: SANDRA SERRANO I MIRA

CONSELL DE REDACCIÓ: JOAN CORTÉS,
NATXO BADENES, LAURA FONT, JOSEP ANDRÉS
TIMOR, FRANCESC GISBERT, VICENT ROMANS

DIBUIX DE PORTADA: MARTA VIDAL

PUBLICITAT: MARILÓ GRADOLÍ

REDACCIÓ: TONI VIZCARRO, SARA RIBES,
IMMA GARRIGÓS I ALBERT, VORO GOLFE,
ADRIÀ MARTÍ, MARIA NEBOT, LAIA MAURÍ,
PAU FABREGAT

COL·LABORACIONS: EMPAR MARCO, TÀNIA

CASANOVA, COORDINADORES COMARCALS

DISSENY I MAQUETACIÓ: CÈSAR AMIGUET

INFOGRAFIA: DAVID BELDA

DISTRIBUCIÓ: CARMINA PAYÀ

IMPRESSIÓ: BIDASSOA PRESS, SL

NOVEMBRE DE 2018

NÚMERO DE DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA

TIRADA: 15.000 EXEMPLARS

Amb la col·laboració
de la **Conselleria
d'Educació,
Investigació,
Cultura i Esport**

**SEMPRE
TEUA**

La teua llengua

Caminem amb pas ferm

NATXO BADENES, PRESIDENT D'ESCOLA VALENCIANA

Companyes i companys, com a president d'Escola Valenciana, vull agrair a les entitats que conformen la nostra Federació i en general, a totes les amigues i els amics que basteixen la gran família Escola Valenciana, el treball que durant tants anys han desenvolupat totes les Coordinadores Comarcals al llarg i ample del nostre País. Voldria reconèixer amb aquestes paraules el treball que han desenvolupat tots els presidents que han dirigit l'entitat i, de manera especial, a Vicent Moreno, per la dedicació i entrega que sempre ha mostrat animant i encoratjant l'organització per a la consecució dels objectius i finalitats proposades.

La nostra organització té sentit des de l'esforç conjunt de totes les entitats que la conformen, així com dels Amics i les Amigues, les persones implicades en posar en valor un model d'ensenyament que ha demostrat, al llarg dels anys, ser un **model d'excel·lència**.

Des del meu posicionament, vull encoratjar-vos a buscar sinergies que facen més potent Escola Valenciana. Caminar per a compartir projectes, donar suport a les entitats que ho necessiten i a consolidar un projecte reconegut per la societat valenciana i mereixedor del nostre esforç per a mantenir encesa la flama de la nostra llengua.

Des de la nostra entitat acudirem a fer de l'ensenyament l'estendard que faça visible el desig de pares i mares que volen i demanen el model d'ensenyament en valencià, plurilingüe, actiu, potent, participatiu, intercultural, coeducatiu,

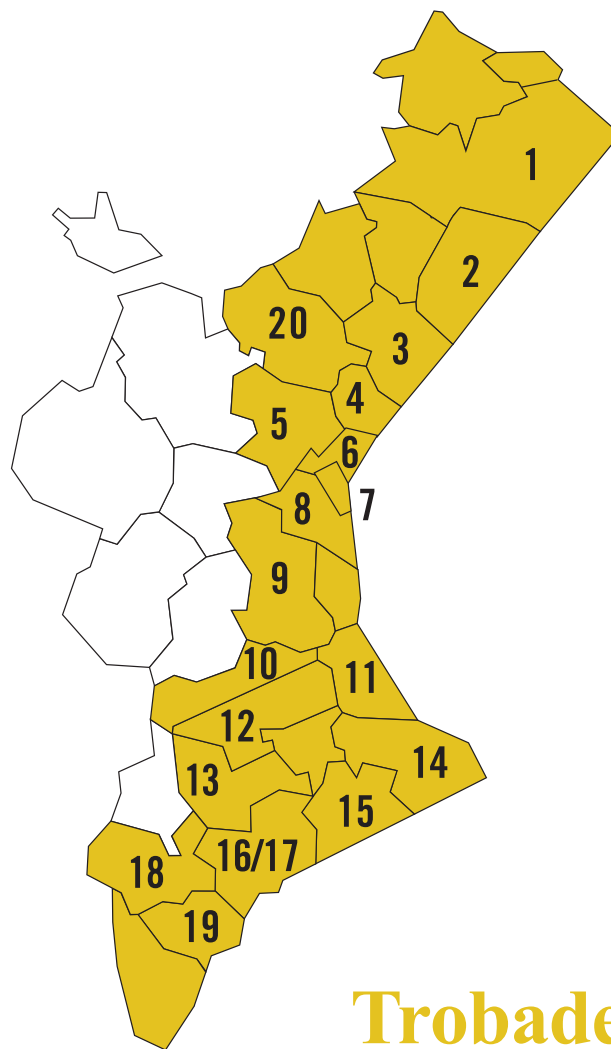
ecologista, solidari, inclusiu i democràtic. Un model que arribe a ser el paradigma de l'escola valenciana del segle XXI, és a dir: **l'escola que volem**.

Així mateix, cal obrir dreceres de diàleg amb totes les administracions per tal d'avançar en temes que consoliden l'ús de la llengua en la societat. Avançar en temes com ara la plena capacitat lingüística com a requisit per accedir a la Funció Pública i una **Llei d'igualtat lingüística**, que siga capaç de completar la Llei d'ús i ensenyament del valencià i normalitzar la nostra llengua en tots els àmbits.

Reforçar el treball amb les Universitats com una eina que sempre donarà prestigi als nostres projectes i consolidarà els fonaments científics d'iniciatives encarades a fer de l'ensenyament una eina imprescindible per conviure en una societat més justa i igualitària.

La nostra entitat deixa la porta oberta perquè els seus projectes siguen motivadors i incentiu a tota una nova generació d'ensenyants que se senten motivats a seguir el camí que encetàrem fa més de trenta anys.

Vull fer una crida a la participació de la societat, als ensenyants, a les comunitats educatives, als milers de mares i pares que han confiat en el nostre model i que sempre tindran al davant un horitzó il·lusionant en consolidar la llengua i la cultura del nostre País. Amb el vostre suport caminarem decididament cap a un futur ple d'esperança.

Trobades 2019

1. ROSSELL el Maestrat	11. TAVERNES DE LA VALLDIGNA la Safor-Valldigna
2. CASTELLÓ DE LA PLANA la Plana Alta	12. L'OLLERIA la Vall d'Albaida
3. NULES la Plana Baixa	13. BENILLOBA l'Alcoià i el Comtat
4. QUARTELL el Camp de Morvedre	14. ORBA la Marina Alta
5. RIBA-ROJA DE TÚRIA el Camp de Túria	15. SELLA la Marina Baixa
6. MASSAMAGRELL l'Horta Nord	16. SANT JOAN D'ALACANT Secundària i Batxillerat l'Alacantí
7. SANT JOSEP València	17. XIXONA l'Alacantí Infantil i Primària
8. ALDAIA l'Horta Sud	18. LA ROMANA les Valls del Vinalopó
9. CARLET la Ribera	19. SANTA POLA el Baix Vinalopó i el Baix Segura
10. L'ALCÚDIA DE CRESPINS la Costera	20. l'Alt Palància

PREMI 'JOSEP VICENT GARCIA' A LA TRAJECTÒRIA INDIVIDUAL | XVIa Nit d'Escola Valenciana

Ferran Zurriaga: «Nosaltres vam introduir el valencià a partir de l'expressió emotiva de la llengua»

SANDRA SERRANO I MIRA

Ferran Zurriaga i Agustí va nèixer en 1938 a Olocau. Aquest mestre de conviccions profundes, prompte s'adona dels avantatges de treballar en grup, de centrar l'educació en les xiquetes i els xiquets, d'ensenyar-los el goig per la literatura. L'alumnat ha jugat amb ell a aprendre des de la cooperació i la solidaritat. Hom podria pensar que aquest mestre és, en realitat, un humanista, que ha solcat el coneixement entre els infants a través de la curiositat, i en la mesura dels possibles, ha posat en pràctica les aportacions del mestre francès Célestin Freinet, en les escoles on ha exercit de docent amb passió.

Ferran Zurriaga sempre s'ha interessat i ha recollit les aportacions pedagògiques que van fer els mestres de la República, entre les quals l'aplicació de la Pedagogia Freinet. Però on va conèixer el Moviment d'Escola Popular que agrupa els practicants de l'esmentada Pedagogia a nivell internacional, va ser a començament dels anys 60 en una trobada de joves al sud de França.

Aquest mestre, juntament amb un grup de companys i companyes molt joves, l'any 1964 va donar vida a la Secció de Pedagogia de Lo Rat Penat, com a grup cooperatiu d'autoformació que evolucionaria cap al Moviment Cooperatiu d'Escola Popular (MCEP) del País Valencià. És membre de l'Institut d'Estudis Comarcals del Camp de Túria, i exerceix com Cronista Oficial de la Vila d'Olocau.

Aquest docent ha col·laborat en llibres d'investigació i divulgació, dels quals, cal destacar *La Escuela Moderna en España i Pàgines vives. Quaderns Freinet*. Ferran Zurriaga ha escrit guies didàctiques, itineraris literaris, treballs d'etnologia i exposicions, ha col·laborat en un bon nombre de revistes com *Serra d'Or*, *Cuadernos de Pedagogía*, *Lauro*, *Papers*, *Epheta*, *Perspectiva Escolar*, *Mirades o Mètode*.

Ferran Zurriaga, des que és mestre, mai ha deixat de ser-ho. De la mateixa manera que un llaurador mai deixa de ser-ho, encara que ja no llaure, un mestre mai no abandona l'ofici d'ensenyar. Ferran ha ensenyat el valencià com si la llengua fóra un ésser viu, amb l'estima i la cura de qui espera veure créixer forta una criatura, un arbre. Ferran ha conreat la delicada tasca de transmetre la bellesa de les paraules entre l'alumnat. Ha sembrat l'interés per llegir i escriure en valencià. De fet, aquesta entradeta

és un text lliure, a l'estil de les creacions freinetistes compartides entre escoles. L'amiga i companya Carme Miquel ens l'ha completat amb aquesta frase: "amb una escola viva renovada i una llengua viva estimada, fem camí cap a una societat millor".

Per tot aquest ric bagatge, Escola Valenciana ha atorgat a Ferran Zurriaga el Guardó 'Josep Vicent Garcia' a la Trajectòria Individual. En Sembra hem volgut conversar amb ell.

Durant 40 anys, vostè ha sigut mestre i ha pogut ensenyar en diferents àrees del coneixement. Quina eina pedagògica qualificaria vostè d'indispensable per exercir l'ofici d'ensenyar?

La passió d'ensenyar. Dius 40 anys i no, en tinc 80 i continue sent mestre.

Aleshores, vostè es un d'aquests mestres que ensenyen des del cor.

Sí, parle de l'entrega total i de deixar una perspectiva de futur, d'esperança, en l'alumnat i en la gent amb què tractes. Meravellar-los amb allò que es fa i amb el treball.

Vostè és una persona compromesa en la renovació educativa. No debades, ha tractat de recuperar el llegat

de Célestin Freinet. Quines característiques defineixen "l'educació amb el treball"?

Freinet el que busca és trobar uns camins naturals perquè tots puguen reeixir en el seu treball a l'escola. Freinet el que aporta és donar la paraula a l'infant i, a partir de la paraula de l'infant, construir la seua personalitat en grup, cooperativament amb altres, no isolat, no a través de la relació mestre-alumne, sinó amb la relació grup-mestre-entorn-alumnes-pares, tots junts, cooperativament. Jo pense que ací està la clau del moviment Freinet: un moviment que evoluciona. Freinet és el primer mestre d'escola que crea un moviment pedagògic en l'Europa del segle XX. I això és una de les causes que ens va captivar a nosaltres, un grup de mestres que havíem estudiat en la normal dels anys 50 i 60 i sabíem que aquella formació que ens havien donat ens servia de molt poc. Conscients d'això, casualment, ens trobarem un dia en Lo Rat Penat Carme Miquel, Pilar Calatayud, Joan Tortajada... i vam descobrir el moviment francès de l'Escola Moderna, dirigit per Freinet. Un dia, imprimint coses en Lo Rat Penat, va aparèixer Enric i Soler i Godes s'ho veu i diu "Això és Freinet". És un goig que els dos moviments que intentaren construir una escola en valencià, el moviment

«El mètode Freinet era el de l'expressió lliure, el de partir del text dels infants per a crear passió per la llengua que anàvem a ensenyar-los»

dels anys 30 de Carles Salvador, Soler i Godes, etc., i el moviment nostre, dels anys 60, coincidirem en què el mètode pedagògic que ens anava a servir era el del mestre Freinet, el de l'expressió lliure, el de partir del text dels infants per a crear passió per la llengua que anàvem a ensenyar-los. Això fou una sort per a nosaltres, una sort per als infants valencians i una sort per a l'evolució de l'escola valenciana.

La Pedagogia Freinet se centra en l'alumne i fa valdre les seues potencialitats. Es tracta d'una educació humana, que difumina la figura de poder que pot representar un mestre, a fi d'oferir una relació igualitària. En què es diferencia el procés d'aprenentatge de l'escola popular i el de l'escola tradicional?

Aïlla el mestre i aïlla l'alumne. El mestre no pot estar aïllat, ha d'estar cooperant amb altres mestres, compartint amb els teòrics i amb els estudiosos per avançar en el seu procés d'educació. Els infants tampoc no poden estar isolats. El nostre alumne treballa en grup i pensem que és en grup on l'alumne aprèn i troba mecanismes d'aprenentatge que moltes vegades isolat no en trobaria. Ací està la clau: la cooperació.

Quina és l'herència de l'Escola Moderna en l'escola actual?

Com diu Francesc Ibernón, el director d'una revista de quaderns de pedagogia i de l'editorial Graó: "De la cuina de Freinet hi ha molt en qualsevol escola i si vas als parbulistes, els racons, els tallers, les pràctiques, l'organització assembleària, la recerca de plans de treball, el treball en grup, la dinàmica de grup... Tot això és Freinet encara que quan mires les bibliografies no hi apareix".

En aquesta entrevista no podia faltar una pregunta sobre laïcitat en l'escola. Ara com ara, i amb la LOMCE encara vigent, trobem que la religió és una matèria més que s'estudia en l'escola pública d'un estat laic.

Seguim amb la tara de la religió a les escoles. Nosaltres sempre hem sigut laïcistes, sempre, respectant tots els credos. De fet, si mires el movi-

«L'estima pel paisatge és visitar-lo i compartir-lo, acaronar-lo i salvar-lo. I l'estima per la llengua: és llegir, conrear i crear a partir del que es llig»

ment Freinet en l'època de la clandestinitat, el més xocant és que tots els seminaris i congressos que féiem estigueren en el 67 en el seminari de Montcada, en el 68 en el seminari d'Ovièdo. Som laïcistes perquè pensem que la religió està fora del saber científic. La cooperativa Freinet s'anomena cooperativa d'ensenyament laic. Laïcistes foren els mestres republicans com Soler i Godes o Carles Salvador, que era un catòlic practicant i respectava esta vessant.

Les idees de renovació pedagògica continuen sent, precisament això, idees de renovació pedagògica, tot i que han passat més de 100 anys des que foren postulades?

L'escola nova europea fou una potència gran d'estes teories. Hi ha una sèrie de personalitats dins d'esta corrent com Freinet, Anton Makárenko, Alexander Sutherland Neil, que han aportat noves visions d'eixa educació i són els que nosaltres creiem que han de formar part de la història de la professió de mestre.

Hem parlat d'elements clau del corrent freinetista: el rebuig a l'obediència cega i a l'autoritarisme, l'aprenentatge des del joc, la cooperació, el laïcisme, l'alumne com a subjecte actiu i participatiu, l'experiència...

I de l'experimentació. No hi ha una separació entre joc i treball. Nosaltres quan treballem, sovint, estem fent un joc. Recorde treballs infantils d'anar pel poble fent cabanes o poblats. Treballàvem i podíem estar fins a última hora fent esforços i era un joc. Després, en l'aula, si es crea una dinàmica de grup i el treball ha captat l'atenció de l'alumnat, no t'has de preocupar. Acabaran sabent aquella matèria i continuaran la recerca, i això és l'important de les tècniques Freinet.

Crec que caldria abordar-ne dos més: l'observació i la naturalesa. Per què és important posar en contacte directe l'alumnat amb la natura i qualsevol element de coneixement? Freinet, a causa de la guerra europea, s'ofegava en els llocs tancats, havia d'eixir fora i ho solucionà amb les eixides en l'entorn. L'entorn era un llibre més del treball a l'aula. Nosaltres impulsàrem molt les eixides de les escoles. Per als grups francesos, italians, suecs, eixir de l'aula és important. Alacant compta amb una de les primeres escoles a l'aire lliure. En la natura està un llenguatge que pot servir, que pot entusiasmar l'alumnat.

A propòsit de la natura, endinsem-nos en el viatge de l'etnobotànica, una altra de les seues passions.

Sí, és la natura perquè he eixit molt. I també vinc d'un llinatge de llauradors i sempre tens un vestigi de coses. Sobretot, ho he volgut reflectir cara als infants de l'escola d'Olocau i a la gent que ve a descobrir la natura en els itineraris didàctics. Són itineraris al voltant de la vida local i això també m'ha fet descobrir la història. I també ha sigut una altra de les meues vocacions: descobrir què havia passat al meu poble, a la meua vall, a la seua gent, i això ha sigut un treball continuat i que continuem.

Sembra fou la primera i després **Ibèria**. Soler i Godes tenia tot el material guardat. En el 39 ho guarda tot. Els quaderns d'**Ibèria** els trobem a Olocau, el meu poble. Un cosí meu va desfer el forn familiar i tenia un fals sostre en l'alcabó del forn, d'on isqué una caixa gran que havien amagat en guerra, i estava allí dins. L'havia amagat l'àvia del meu cosí, que era germana d'**Ismael Rosselló Zurriaga**, que és un mestre que no exercirà de mestre, però estarà sempre al costat de **Carles Salvador** ajudant-lo en els cursos de valencià, o en l'**Associació Protectora de l'Ensenyança Valenciana**. Esta persona guardà els quaderns allà i després se n'oblidà. Allí estava la col·lecció completa d'**Ibèria**, que és la que hem fet en facsímil. Després, inauguràrem una placa en Canet lo Roig, que recorda al mestre **Antoni Porcar** i als xiquets que feren el **Sembra**. En aquell acte encara quedaven alumnes i els nèts d'aquests llegiren els textos que havien fet els seus avis.

Què ha après vostè de lligar les plantes amb les persones?

Jo diria de la vida de l'arbre com un element més que t'acompanya. Les garroferes, les oliveres, les figueres, formen part de la vida local i de la vida del llaurador. Igual que el llaurador pot parlar-li a l'arbre i pot conversar amb ell, és eixa relació humana que s'estableix amb un ésser viu que està ací i no sabem fins on pot comprendre'ns.

Aprendre arrelats al medi forma part del model d'escola que proposa Escola Valenciana en el document L'escola que volem. Una escola valenciana per al segle XXI. Com es transmet l'estima pel paisatge i la llengua?

L'estima pel paisatge és visitar-lo i compartir-lo, acaronar-lo i salvar-lo. I l'estima per la llengua és llegir, conrear i

crear a partir del que es llig. El text lliure per a nosaltres fou una descoberta. Existia el model de redacció encotillat. A nosaltres no ens deixaven escriure, ens suggerien sobre què havíem d'escriure. Però quan deixàrem els infants escriure, crearen moltes coses i eren belles. El goig d'utilitzar les paraules per crear influeix molt en el grup. Nosaltres vam introduir el valencià a partir de l'expressió emotiva de la llengua. Fer que la llengua siga bella és llegir-la. El trist és que hi ha tantes coses a fer que s'oblida el goig d'acostar-se a la llengua per gaudir de la llengua, davant d'unes programacions que són voluminoses. Deixeu els infants que escriuen, que pensen, que lligen

un text o com es gaudeix d'escoltar un recital de poesia, si visqueren totes eixes coses, s'acostarien a la llengua. Generalment, estes persones no s'han acostat. Pot ser que siga perquè nosaltres tampoc no la visualitzem prou, caldria que la visualitzàrem més. Parlant s'entendrà la gent. Ara, quan no volen entendre ni raonar haurem de resistir i haurem de seguir endavant.

D'un temps ençà, els humans es reuen a la vora d'una foguera per compartir sabers. La humanitat sempre ha tingut la necessitat o el deute moral de transmetre el coneixement. Vostè també ha desenvolupat una tasca divulgadora molt important. De la seua herència de paper, quin llibre o article compartiria amb el seu alumnat davant d'una foguera?

El *Veles e vents*, perquè és un llibre que té tota la literatura per a gaudir. Està fet per a gaudir, enamorar-se de les paraules i de les històries.

Escola Valenciana li ha atorgat el Guardó Josep Vicent Garcia a la Trajectòria Individual. Què li suposa rebre aquest reconeixement?

Jo no sóc molt partidari de guardons. De fet, quan m'ho varen dir, vaig dir, això serà per al grup. Quan em van dir que era a Sant Pau d'Albocàsser em vaig tornar a il·lusionar, perquè per a nosaltres és un lloc mític. Allà feren, per l'any 33, Soler i Godes, Carles Salvador, Boix Sant Martí, Antoni Forcar i Candell, feren una primera Colònia Valencianista. Nosaltres, en l'any 1967, ens trobàrem allí per parlar de llengua i cultura. Allà, jo pense que començàrem a vore la necessitat de crear una escola experimental. A l'any següent, ja s'obria l'escola la Tramuntana, fa ara 50 anys. Això també és un goig i una satisfacció. Nosaltres poguérem arribar i hem pogut vore tota esta evolució. Soler i Godes i els mestres republicans vegeren tallada tota la seua experiència. Per això, ara com ara, treballem sobre aquell bagatge històric que deixaren aquells mestres. Els pioners freinetistes que iniciaren els diaris escolars ho feren en valencià, imprimiren els textos i els divulgaren. I això ho feu en el 34 Antoni Porcar i Candell en Canet lo Roig. Manuel Llorenç ho fa a l'Horta de València, a l'alqueria de la Torre, i publica un llibret que es diu *Gent menuda*. Després, apareix Soler i Godes a Sant Joan de Moró, que farà *Sembra*. Ells introduïren el valencià d'una forma natural en els textos dels xiquets. Açò és el que faria Carme Miquel a la Valldigna o jo ho feu a l'institut d'Alaquàs amb els meus alumnes: introduir-ho d'una forma i d'acord amb un entorn. Si l'alumne veu la passió, s'engresca.

«Nosaltres ensenyem la llengua com un fet viu»

PREMI A L'ÚS SOCIAL DEL VALENCIÀ | XVIa Nit d'Escola Valenciana

Enric Sorribes: «Les comunicacions de les colles són en valencià, és la nostra llengua»

SANDRA SERRANO I MIRA

La muixeranga traspua emoció. Les exhibicions plàstiques que ens ofereixen les colles són cultura, tradició i patrimoni. Aquesta memòria viva és un tret identitari molt nostrat. Recrea la història de les valencianes i els valencians: l'esforç i la convicció per recuperar la saviesa popular. Contemplar la creació de torres humanes és un moment solemne que busca la complicitat de l'audiència. Silenci. Que les mans s'entrellacen a la geografia humana per entroncar i configurar un tot. Un únic ésser que creix i obri les seues branques.

La muixeranga es construeix des de la base. I la base és l'arrel. La unió ferma i estudiada forma una estructura estable capaç de suportar l'ascens de la torre. El treball conjunt, la germanor i la cooperació són clau per assolir la cohesió entre persones. Precisament, aquests són els valors essencials que descriuen la construcció del nostre país, en el qual tot el món és necessari. Els darrers anys, hem assistit a un esclat de colles en tot el territori, des de Vinaròs a Alacant. Realment, és temps de muixeranga. El naixement de la Federació Coordinadora de Muixerangues en gener de 2018 així ho posa de manifest. Les colles fan pinya i creen una Federació que ofereix, d'una banda, una bona mostra de valors cívics i d'èxit col·lectiu i, d'altra banda, és un exemple de cultura viva i en moviment, que pren el valencià com a llengua vehicular. Escola Valenciana ha fet valdre aquest compromís amb la llengua i ha reconegut la Federació Coordinadora de Muixerangues amb el premi a l'Ús Social del Valencià. En Sembra hem conversat amb el president de la Federació, Enric Sorribes.

Com cristal·litza la Federació Coordinadora de Muixerangues?

Les negociacions per tal d'arribar a un acord per part de 21 colles amb diferències molt grans entre elles pel que fa al nombre de membres, història, figures assolides, organització interna o, fins i tot, la mateixa concepció del fet muixeranguer o del paper que havia de desenvolupar la Federació, no va ser un procés senzill i calgué de moltes negociacions, cessions i diàlegs per part de totes les parts implicades.

Quines colles d'arreu del País Valencià en formen part?

Actualment, hi ha 21 colles, des de Vinaròs al nord a Alacant al sud, amb una majoria de colles ubicades a les comarques centrals.

Com si d'una figura es tractara, em pot comentar quins són els espais o pilars fonamentals de la Federació?

La pinya, és a dir, les persones que en formen part, independentment de la posició que ocupen: membres de la Junta Permanent, de l'Àrea Tècnica, representants de les muixerangues en la Junta General, en la Comissió de Garanties o muixeranguers i muixerangueres que cada cap de setmana omplen les places i els locals d'assaig. Elles i ells són la força de la Federació.

Cada muixeranga crea construccions humanes singulars que les distingeix de la resta? Hi ha trets comuns a totes les muixerangues?

En general, totes bevem de les fonts de les colles tradicionals, en especial de les d'Algemesí, d'on la majoria hem adoptat el nom, però també dels Negrets de l'Alcúdia o dels Locos de l'Olleria.

Quins són els elements que comparteixen?

Els trets que compartim és allò que defineix el que és una muixeranga: es tracta d'estructures piramidals, que en la majoria de casos tenen un acabament 1+1, que moltes vegades tenen moviment (roden, caminen, es despleguen, s'alcen des de baix) i que el xiquet o la xiqueta que la corona, sempre que es pot, alça la cameta.

La tasca que desenvolupeu és cabdal en molts sentits. D'una banda, lligueu la identitat valenciana amb una activitat lúdica i, d'altra banda, porteu a terme un treball de recerca important, atès que heu de recórrer a fonts documentals. Com recopileu

informació sobre figures? Amb testimonis vius? Hi ha prou bibliografia amb la qual instruir-se?

Ja comença a haver-hi una certa bibliografia muixeranguera, encara molt reduïda si la comparem amb altres manifestacions de la nostra cultura popular o, per exemple, amb el món dels castells. Les principals fonts on cal investigar són els documents als arxius i per l'altra les fonts orals. Malauradament, és molt difícil rastrejar evidències de l'existència de torres humanes als nostres pobles, però no és impossible.

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua treballa en l'elaboració d'un glossari sobre el món muixeranguer. Hi col·laboreu?

Quan vam visitar el president de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua es va anunciar este important treball. Des de la Federació ens vam posar a disposició de l'Acadèmia, fins i tot les colles tradicionals, les dues d'Algemesí, la de l'Alcúdia i la de l'Olleria, van crear un grup per si feia falta. La veritat és que tenim moltes ganes de vore'l enllestit.

El caràcter festiu de la muixeranga és evident. A més, històricament, sempre ha anat de la mà d'altres manifestacions de cultura popular. A quina festivitat està estretament lligada originàriament la muixeranga?

Històricament, a les festes de les marededeu, Trobades, en especial, a les Festes de la Mare de Déu de la Salut d'Algemesí, que són Patrimoni Immaterial de la Humanitat, però també d'altres com la Mare de Déu de l'Oreto a l'Alcúdia, la de Sales a Sueca o la de l'Ermítana a Peníscola.

«El nostre principal front de batalla està a casa nostra, on encara hi ha molta gent que desconeix què són les muixerangues.»

En l'actualitat, quan fa festa la muixeranga?

En l'actualitat, fem festa sempre que una colla és convidada. Però hui per hui, molt possiblement, el dia que més colles actuen en diferents localitats a la vegada és el 9 d'Octubre.

Sou els hereus d'una tradició popular amb fort caire religiós. No debades, la Muixeranga d'Algemesí constitueix part essencial de la Festa de la Mare de Déu de la Salut d'Algemesí, declarada per la UNESCO Patrimoni Immaterial de la Humanitat en 2011. Quines altres aportacions feu a la recuperació de la nostra cultura?

Les muixerangues participen en actes religiosos, fins i tot aquelles colles de nova creació i que tradicionalment no ho havien fet abans perquè no existien. No obstant això, la principal aportació és la recuperació d'este ball en localitats on s'havia perdut feia molt de temps o donar a conèixer les muixerangues al conjunt de la ciutadania.

Protegir de l'oblit la muixeranga implica protegir un altre patrimoni: el valencià? Quina és la llengua habitual de les comunicacions entre colles? Com contribueixen les colles a la normalització del valencià?

Sí, les comunicacions habituals de les colles tant internament com externa són en valencià. No per una raó de militància ni de coherència, sinó senzillament de normalitat, perquè és la nostra llengua. A un grup folklòric de Dinamarca ningú els preguntaria perquè empenen el danés; doncs nosaltres utilitzem el valencià com en altres llocs usen la seua llengua. Tan senzill com això.

Joan Borafull, en el llibre "Les muixerangues valencianes", recull la tradició muixeranguera i analitza la complexitat de la societat valenciana a través d'aquestes manifestacions. Parla del Ball de Negrets de l'Alcúdia, la Moixiganga de Titaigües, les tradicions de Forcall i Peníscola, del Ball dels Locos de l'Olleria, entre d'altres. Totes aquestes representacions són variants de les muixerangues, diguem-ne, clàssiques?

La Federació, per a estos casos, parla de colles tradicionals. Encara cal definir ben bé què significa això i en alguns casos com encabir-les, però el que està clar és que es tracta de manifestacions culturals on la torre o figura humana ocupa un lloc important. La Muixeranga és un element festiu que s'ha conservat en diferents pobles valencians, que amb variants locals i diferents denominacions, es ballava en gran part de la Corona d'Aragó i, per tant, en l'antic Regne de València.

Quines millores tècniques heu assolit els darrers anys?

Les colles han guanyat tècnicament molt, cosa que fa que es puguin fer muixerangues amb certa complexitat, però també ha augmentat la seguretat, en especial a donar-li importància a la pinya i a elements com el casc en xiquets i xiquetes.

Quina presència té la dona en les construccions humanes?

La presència de la dona és total i en tots els àmbits, tant a les places com a les seus. Hi ha dones que ocupen qualsevol posició de la pinya i el tronc, però també tenim dones en llocs de responsabilitat en les colles, com ara presidentes o mestres. A més, algunes colles com la Jove de València o la Conlloga de Castelló compten amb comissions feministes o d'igualtat, òrgan amb el qual, personalment, crec que també hauria de comptar la Federació.

En altres territoris de l'estat espanyol es troba arrelada la cultura dels nans i gegants. Hi ha representacions populars semblants a les muixerangues i als castellers més enllà del País Valencià i Catalunya?

Sí, sabem que es fa figures humanes a l'Aragó, com ara el Dance de Tauste, i existeixen colles castelleres a Mallorca o, fins i tot, a Madrid. A més, recentment, s'ha creat una muixeranga a Barcelona.

Les colles de muixerangues han viatjat per diferents països per donar a conèixer les seues composicions. Quina projecció internacional teniu?

Les muixerangues més tradicionals han viatjat molt per tot Europa com a mostra de la cultura popular valenciana, i les de creació més recent també estan eixint fora del territori valencià. No obstant això, el nostre principal front de batalla està a casa nostra, on encara hi ha molta gent que desconeix què són les muixerangues.

En quins països hi ha presència de tradicions semblants a les muixerangues?

Es fan torres humanes al Marroc, Alemanya, Itàlia, però també a l'Amèrica del Sud, l'Índia, el Japó i Corea. Recomane la lectura del llibre "Un món de muixerangues".

Sovint, la literatura i els mitjans de comunicació han relacionat els valors del món muixeranguer, com

poden ser el tarannà cooperatiu, la germanor, la solidaritat i el treball en equip, per definir els sòlids fonaments que construeixen el País Valencià. Què li sembla? És una metàfora encertada? Hi esteu d'acord?

Sí, eixe és un dels nostres punts forts. Per alçar les estructures que alcem, en especial les més complexes, cal la solidaritat, la cooperació i el compromís de moltes persones, independentment del seu sexe, origen, edat o condició física. Com diu Maria Mercè Marçal i canta Mireia Vives, "hi haurà remes per a tots els braços".

Algemesí és el bressol de la muixeranga. Tanmateix, els darrers anys, aquesta manifestació cultural ha experimentat un creixement considerable. Bona mostra d'aquest impuls és la creació de la Federació Coordinadora de Muixerangues i l'increment dels membres en les colles. Amb quins ulls mira el futur la vostra Federació?

Cada vegada hi ha més colles i més gent que totes les setmanes es reuneix per fer muixerangues, ja siga a les places i als carrers o als locals d'assaig. D'una banda, moltes més colles fan estructures més altes. El que cal ara és consolidar eixe creixement i que no siga flor d'un dia. D'altra banda, cal més promoció i difusió perquè la societat valenciana senta les muixerangues com quelcom propi de la seua cultura.

«Per alçar les muixerangues cal la solidaritat, la cooperació i el compromís de moltes persones, independentment del seu sexe, origen, edat o condició física. Com diu Maria Mercè Marçal i canta Mireia Vives, "hi haurà remes per a tots els braços".»

Què significa per a la Federació Coordinadora de Muixerangues rebre el reconeixement a l'Ús Social del Valencià d'Escola Valenciana?

La Federació valenciana de Muixerangues som una entitat molt jove que encara lluita en una mar burocràtica. El que no és nou és el fet muixeranguer, que en alguns casos és centenari, ni la tradició d'arribar a acords com el que es va materialitzar el 20 de gener a Algemesí i un parell de mesos abans a l'Alcúdia. Per a nosaltres, és un reconeixement al treball que han fet i fan cadascuna de les colles en la normalització del valencià en la pràctica totalitat de les comarques valenciano-parlants.

GUARDÓ EXTRAORDINARI | XVIa Nit d'Escola Valenciana

Manuel Vicent Albiol: «La llengua és el nostre patrimoni i l'hem de fer créixer sempre»

SANDRA SERRANO I MIRA

Manuel Vicent Albiol és mestre, professor i assessor didàctic del Servei d'Ensenyaments en Valencià. Ha format alumnes crítics i somiadors a Vinaròs, Benicarló, Sant Jordi del Maestrat, Rosell i Sant Carles de la Ràpita (Tarragona). Els 40 anys d'estima i dedicació a la docència li han ensenyat una màxima: aprendre de l'alumnat. Ensenyar des del cor. Aquest mestre té un compromís ferm amb l'ensenyament i la llengua. Manuel Vicent ha sabut fer de l'escola valenciana una trobada amb la cultura, el diàleg, l'amistat i el treball en equip. Tant dins com fora de l'aula, sempre ha aplicat una pedagogia humana basada en la comunicació.

Manuel Vicent ha oferit ponències i ha impartit cursos de diferent mena, sia d'atenció a la diversitat i a l'alumnat nouvingut, sia cursos al professorat per a l'obtenció del Diploma de Mestre de Valencià, sia seminaris sobre la lectura i escriptura, treballs per projectes, tractament de l'alumnat d'incorporació tardana al Sistema Educatiu, prevenció del fracàs escolar, entre altres. Escola Valenciana ha fet valdre la tasca desenvolupada per Manuel Vicent Albiol, sobretot al Maestrat, i li ha atorgat el Guardó Extraordinari. Des de Sembra hem volgut conèixer més de prop a aquest mestre referent i hem conversat amb ell de plurilingüisme, pedagogia, didàctica, història, societat, legislació, actituds lingüístiques... però, sobretot, ens hem enriquit d'experiència.

«A l'escola, cada dia és apassionant i cada curs, diferent»

Vostè és, sobretot, mestre. Mestre d'escola en valencià i un referent per a les noves generacions de mestres. Què el motivà a exercir aquesta professió?

El que primer em motivà fou l'actitud dels meus pares, que no van anar a l'escola, que parlaven sempre, amb respecte i admiració, dels mestres. El meu pare començà a fer de mariner als 7 anys i la meua mare era la més gran de set germans. Mai van perdre les ganes d'aprendre. El mestre sempre tenia raó i el que deia el mestre era el que calia fer. Jo pensava que el mestre era un personatge extraordinari i que si aconseguia, quan fos gran, ser mestre, podria ser com aquelles persones a les quals admiraven els meus pares. Posteriorment, em motivaren les ganes d'aprendre per ensenyar als xiquets que no aprenien les coses, perquè les pogueren aprendre d'una altra forma. Em sentia malament quan el mestre castigava un xiquet per no saber una cosa.

La mestra i companya Empar Granell deia que «el bons i les bones docents són els qui van amb un somriure a classe, els qui creuen que sempre poden aprendre de l'alumnat i als qui els agrada innovar a cada curs».

«Per arribar a ser bilingües i plurilingües posteriorment, cal començar, sempre, per la llengua minoritzada»

«La recuperació de la nostra llengua va per bon camí, però massa lenta»

Aquesta afirmació traspua un profund sentiment d'humilitat: el mestre que aprén mentre ensenya. Vostè què en pensa?

Hi estic totalment d'acord, amb Empar Granell! El mestre que no aprén alhora que ho fan els seus alumnes no connectarà amb ells! A l'escola, cada dia és apassionant i cada curs, diferent. Podem tindre el Pla Lingüístic de Centre, el Projecte Educatiu, el Currículum, els Nivells de Concreció ben estructurats, la PGA molt pensada i ben feta, les programacions... Cada curs és una possibilitat de millora, de millorar allò que no ens ha sortit com pensàvem, de canviar la forma de treballar i de pensar que els nostres alumnes tindran un any més i que voldran conèixer, participar, aprendre i fer-se, cada vegada més competents i crítics.

Com concep l'educació? Creu que les idees renovadores de l'Escola racionalista són igualment renovadores més de 100 anys després?

Les idees de l'Escola racionalista estan vigents ara mateix i ho estaran sempre! Hem explicat, en cursos per al professorat, que d'allò que escoltem ens quedem amb un percentatge molt xicotet d'informació; d'allò que escoltem i veiem ens quedem amb un percentatge més alt, però d'allò que toquem, manipulem, construïm, modifiquem, investiguem, exposem, apliquem i utilitzem ens quedem amb el percentatge més alt possible.

Fins a quin punt vostè les ha aplicat?

No heu vist la felicitat dels xiquets i les xiquetes en treballar per Projectes? No estem, actualment, en la dinàmica de les Competències Bàsiques? Els moviments de Renovació Pedagògica, els de l'escola Rosa Sensat, Ana Teberosky, Emilia Ferrero, són d'ara, però són germans dels de fa 100 anys, que comentaves.

Vostè és un gran difusor dels avantatges socials, professionals i educatius que comporta estudiar en valencià. Com li explicaria a una família que dubta de matricular la seua filla en l'ensenyament en valencià?

La família que dubta matricular la seua filla en l'Ensenyament en Valencià pot ser molt diversa i molt diferent, per tant, inicialment, cal parlar-li dels avantatges del bilingüisme, del context social que afavoreix que els alumnes siguin bilin-

«Els xiquets i les xiquetes que cursen un programa escolar en què el valencià és majoritàriament llengua d'instrucció i d'ús mai tindran problemes per aprendre bé el castellà»

gües, i que per arribar a ser bilingües i plurilingües posteriorment, cal començar, sempre, per la llengua minoritzada.

Quines millores acadèmiques té la metodologia d'immersió lingüística?

La Immersió Lingüística no solament ofereix millores acadèmiques, sinó que també ofereix millores socials, com és la cohesió social. Els xiquets i les xiquetes que tenen la sort de cursar un programa escolar en què el valencià és majoritàriament llengua d'instrucció i d'ús mai tindran problemes per aprendre bé el castellà.

Han sigut molts els esforços de l'actual Conselleria d'Educació d'introduir una normativa coherent amb la realitat social i lingüística actual, que siga capaç de frenar el procés de substitució lingüística. Amb la Llei educativa s'aconseguirà que tot l'alumnat del País Valencià tinga idèntic domini de valencià i de castellà? Després de 35 anys de la Llei d'ús i ensenyament del valencià albirarem l'horitzó de ser una ciutadania plurilingüe?

La tasca per l'ensenyament en valencià és una tasca que sempre ens mantindrà "en actiu", perquè no només són els factors educatius els que tenen la paraula. Pensem en els interessos polítics, econòmics, socials... Hem treballat molt per arribar on estem, però mai és suficient quan l'esforç de molts anys pot eliminar-se en qüestió de minuts. A més a més, hem de pensar que la Llei d'ús i ensenyament del valencià ens marcà una dinàmica, un camí on encara hi estem marxant i que, això sí, possibilita seguir avançant, com també ho possibilita la nova Llei educativa de Vicent Marzá.

Recorde un anunci que deia "Si creus que l'educació és cara, prova amb la ignorància". De quina manera influeix tindre un alumnat ben format en el conjunt de la nostra societat? I en la qualitat democràtica?

Què entenem per alumnat ben format? Quina societat vol l'alumnat ben format? Quins referents tenen, actualment, els nostres alumnes? Els contem contes i després, quan són grans, han d'aprendre a conviure en una societat que no és la que volien? Un alumnat ben format és garant de moltes coses, també de qualitat democràtica, però també ha de ser crític, tindre la pos-

sibilitat que se l'escolte, de participar en decisions que tenen a vore amb el seu futur, d'aportar la seua energia i de sentir-se útil a la societat. Els podem garantir això, als joves d'ara? Recordo un cartell que hi havia a l'escola dels fills de mariners on jo hi anava i que deia: "El que no sabe es como el que no ve". Vosaltres mateixos!

En l'article "Estimar el que ens uneix", publicat en la revista Beceroles (2004. Núm. 3), vostè comenta que «L'Ensenyament és el factor decisiu en la continuïtat cultural d'un poble». L'escola fa bategar la cultura i manté viva la llengua?

L'escola sempre fa bategar la cultura i mantindrà viva la llengua i la implementarà! Recordeu què passava quan la llengua no estava present a l'ensenyament? L'escola valenciana necessita la llengua i la llengua necessita l'escola valenciana. Si veieu els mestres que hi ha a les nostres escoles i com treballen, comprendreu que l'escola i l'ensenyament són la màquina que mou el tren llarg, molt llarg, de l'estima i de la cultura, d'allò que és nostre. A l'escola i als mestres se'ls deu molt, però això es paga amb un somriure i un "Ànim i endavant!"

«La infravaloració de la llengua pròpia és el que fa més mal en el desenvolupament del valencià»

La llengua és el nostre patrimoni més preuat. Com podem protegir-la en un entorn globalitzat, sobretot, quan la llengua dels negocis i del sistema econòmic és l'anglès?

Crec que la nostra llengua, patrimoni de tots i totes, no només l'hem de mantindre i protegir. Com bé dius és el nostre patrimoni i un patrimoni s'ha de fer créixer sempre perquè, si no creix, amb el temps, acaba diluint-se. No hem de lluitar contra l'anglès, hem de treballar per afermar i augmentar l'ús i l'estima dels valencians, de naixement i d'adopció, per la llengua que ens agermana i ens dona sentiment de poble. L'Ensenyament és fonamental però també ajuda el treball a les empreses, les activitats lúdiques, els actes socials, les relacions amb els territoris que compartim la mateixa llengua...

Com es crea la consciència lingüística? Tenim cura de restaurar monuments històrics que ens doten d'identitat i són importants per a construir la nostra memòria col·lectiva i, tanmateix, hi ha qui no creu en la conservació i recuperació del valencià... Vostè què en pensa?

Si les coses es fan bé, ara mateix, sense descuidar altres aspectes, penso que la recuperació de la nostra llengua va per bon camí, però massa lenta. Implementar la consciència lingüística necessita un treball sense pausa no només del món educatiu, també del govern de la Generalitat, de les diferents conselleries, dels organismes públics i privats... A poc a poc, ho hem d'anar construint i fent gran entre tots i totes.

Quines actituds lingüístiques no afavoreixen el desenvolupament de la llengua?

N'hi ha moltes, d'actituds, que no afavoreixen el desenvolupament de la llengua i tenen a vore amb els coneixements, les creences, les opinions i els pensaments de les persones, entre d'altres aspectes. Crec que entre totes les actituds, el factor afectiu és el més important, però aquest mateix factor es pot treballar molt positivament des del món educatiu, social, cultural, econòmic... cercant la integració i participació en la vida d'un poble.

La imposició sense naturalitat fa mal a la llengua. No fer sentir la necessitat pràctica d'aprendre la llengua també fa mal. No manifestar una actitud d'identitat valenciana també fa mal. Quan fallen els referents, quan no mantenim la llengua pròpia en una conversa, quan no parlem la nostra llengua, quan hi ha persones que semblen d'altres llocs... La infravaloració de la llengua pròpia és el que fa més mal en el desenvolupament del valencià.

Amb el Guardó Extraordinari d'Escola Valenciana, la nostra entitat tracta de fer valdre el seu bagatge personal i professional. Hi està content?

Estic content, però estic més content encara perquè aquest guardó s'ha d'entendre com un guardó que es lliura als mestres de les nostres comarques, als qui senten el compromís amb l'escola i amb la nostra llengua i que fan de l'escola valenciana un lloc de cultura, de formació, d'educació, de treball, de responsabilitat, de democràcia i de concòrdia entre tots i totes.

PUBLICITAT

Encallat/ada?

Ara tens eixida!

www.capacitador.es/ca

Preparació mental robusta per a opositors: concentració, motivació, disciplina, tranquil·litat,...

Gestió emocional per a docents: equilibri, autocontrol, comunicació, empoderament, benestar,...

Sessions individuals presencials a València o per videoconferència

Gràcies a una innovadora metodologia i extensa experiència podem oferir **més resultats efectius i sòlids.**

Telefona'ns ara mateix per informar-te personalment en el 963 343 190 o 695 015 569.

SOM INNOVACIÓ

Música, escoles i valencià. Les Trobades Musicals d'Escola Valenciana

TONI VIZCARRO

Enguany s'ha celebrat la XVI edició de la Trobada Musical del Camp de Túria, una iniciativa que amb el temps s'ha estés a altres coordinadores comarcals d'Escola Valenciana com l'Horta Nord, l'Horta Sud o València

Diuen que Confuci, el savi xinés pare del confucianisme, va afirmar fa més de dos mil cinc-cents anys que la música era una de les sis disciplines bàsiques de l'educació de xiquetes i xiquets. Una de les essencials. Les altres eren l'escriptura, les matemàtiques, el tir amb arc, les cerimònies i la conducció de carros.

Diuen també que José Ignacio Wert, el ministre del Partit Popular pare de la LOMCE, va afirmar fa menys de cinc anys que hi ha assignatures poc importants que distrauen de les importants de veritat, i va pensar que, en la nova llei que havia de vetlar per la qualitat educativa, la música havia de tindre un paper secundari.

Escola Valenciana ha valorat moltes vegades la LOMCE, no cal tornar a fer-ho ara; i, francament, no trobem entre les prioritats del debat pedagògic actual avaluar la importància de la conducció de carros o el tir amb arc. De fet, semblaria un acudit haver de triar entre un savi xinés o un ministre del Partit Popular, però si hem de fer cas de les paraules que se'ls atribueix a tots dos sobre educació musical, la cosa està clara.

Les Trobades Musicals

Fa més de quinze anys, van nàixer les Trobades Musicals d'Escola Valenciana, concebudes com una activitat de suport a les Trobades d'Escoles en Valencià dins de la setmana d'activitats culturals que acompanyen la fita anual d'Escola Valenciana a les comarques. La coordinadora pionera en l'organització de les Trobades

Musicals va ser la Coordinadora pel Valencià del Camp de Túria i, en edicions posteriors, s'hi van anar afegint les coordinadores de l'Horta Sud, de l'Horta Nord i de València ciutat.

En paraules de Marcel·lí Garcia Peruga, pioner al Camp de Túria, «*al voltant de les Trobades d'Escoles en Valencià, han anat naixent i creixent tot un seguit d'esdeveniments, diguem-ne, complementaris: projeccions de cinema, concerts de La Gira, els premis Sambori, teatre en valencià... té tota la lògica del món que acabarem fent unes Trobades Musicals, on es troben educació, llengua i música. Som valencianes i valencians. El paisatge sonor ens ve de sèrie*».

L'èxit estava assegurat i el creixement, també. En les Trobades 2018, sense anar més lluny, les Trobades Musicals celebrades a València (al Palau de la Música), a Bétera (a la Casa de la Cultura «el Palauet»), a Alfara del Patriarca (al «Teatre») i a Torrent (a l'Auditori) han reunit més de quatre mil alumnes de prop d'un centenar de centres.

Preparació de les Trobades

Si bé és cert que la Trobada Musical té lloc uns dies abans de la Trobada de Centres en Valencià, cal dir que el treball comença molt abans, pràcticament al primer trimestre de l'any. En un bon principi, el professorat de música dels centres participants llança una pluja de propostes per treballar, tant de forma particular en cada centre com de manera conjunta en alguns casos. Cal seleccionar grups, triar repertori, treballar els arranjaments, organitzar assajos... En reunions aproximadament mensuals, aquestes propostes es posen en comú, van polint-se, concretant, coordinant-se, fins que es tanca un repertori que els grups seleccionats de cada centre interpretaran cap al mes d'abril o maig, coincidint amb la Trobada de la seua comarca.

Aquests grups tant poden estar formats per l'alumnat íntegre d'aules senceres, com per un nombre més reduït d'alumnes, especialment en els casos d'instituts d'educació secundària, en què les habilitats instrumentístiques de l'alumnat es troben en un estat més avançat. «*Des d'una coral de xiquetes i xiquets cantant a capella, fins a un grup d'estudiants interpretant hip hop, una*

rondalla tradicional o un grup de danses infantils, les manifestacions musicals que tenen lloc en les trobades són molt riques i diverses», afirma Mireia Soriano, de la CAPPEPV, coordinadora de la Trobada de València.

No importa el format ni el gènere musical, no importa el nombre d'intèrprets ni la varietat d'instruments. Del que es tracta, en definitiva, és de treballar la nostra cultura i la nostra llengua des del gran potencial que ofereix la música, amb l'objectiu d'incentivar tant l'alumnat com el professorat de música a utilitzar cançons i peces, pròpies de la nostra tradició o adaptades d'altres, durant el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Aquest any, per primera vegada, el professorat participant en alguna d'aquestes quatre trobades veurà reconegudes les hores de dedicació pel Servei de Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació.

La qualitat educativa passa (també) per l'educació musical

El valor afegit d'iniciatives com les Trobades Musicals va molt més enllà del treball de recuperació i valoració d'una cultura i una llengua com la nostra.

És un fet acceptat i estés que l'educació musical exercita i desenvolupa una sèrie d'habilitats i capacitats relacionades amb l'aprenentatge general de l'alumnat i afavoreix la interdisciplinarietat, ja que a través de la música es poden treballar continguts relacionats amb matemàtiques, llengües, història, educació física, filosofia, igualtat...

A més a més, l'educació musical «*ensenya a treballar en equip, educa la sensibilitat artística, treballa la constància i l'organització del temps, obre la ment a altres realitats, afavoreix l'autoestima, la memòria, la creativitat... fixeu-vos que treballem amb conceptes i també amb emocions*», comenta Voro Golfe del Camp de Túria.

En definitiva, la música és un instrument pedagògic que uneix gaudi i aprenentatge, adquisició de coneixements i passar-ho bé, com les Trobades Musicals, com les Trobades de Centres en Valencià, com el tipus d'educació que promou la gent d'Escola Valenciana.

963 107 018
info@pro21cultural.com
pro21cultural pro21cultural

El **teatre** també
és una **escola**
on cada funció
és una ocasió
per **aprendre**

**TEATRE
DEL RAVAL** GANDIA

**CAMPANYA
ESCOLAR
2018-19**

campanya@teatreravalgandia.org / 962.866.532 - 601.195.684

Llibres
per a la diversitat

Vincle

www.vincleeditorial.com
info@vincleeditorial.com

voluntariat **pel valencià**

*Els nostres carrers
s'omplin de Voluntariat*

Tel. **659 052 864**
www.voluntariatpelvalencia.org

Escola Valenciana fomenta l'ús de la conversa de manera entretinguda a través del **Voluntariat pel Valencià**. Aquest programa posa en contacte persones voluntàries i aprenents, que parlen **1 hora a la setmana** durant **10 setmanes**.

Parelles lingüístiques – Grups de conversa

Contacta amb nosaltres!

Una iniciativa de:

escola
valenciana
FEDERACIÓ
D'ASSOCIACIONS
PER LA LLINGÜA

parla'm
en valencià

Amb el suport de:

 **GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

CADE
MIA A
LENCI
ANADI
LA LE
NGUA

SOM RONDALLES

La ruta de contacontes recorre el País Valencià

FRANCESC GISBERT, ESCRIPTOR I PRESIDENT DE LA COORDINADORA PEL VALENCIÀ DE L'ALCOIÀ I EL COMTAT

La ruta de contacontes és un projecte que a poc a poc està consolidant-se i estenent-se per tot el País Valencià.

La ruta combina dos aspectes: en primer lloc, implica la visita a una localitat, on es trien tres espais diferents per on explicar històries (una plaça, les escales de l'església, el llavador, la plaça del castell...); de segon, dos contacontes viatgen al poble i narren un parell de llegendes o rondalles en cada punt. D'aquesta manera, les rutes de contacontes uneixen el coneixement del territori i la divulgació del patrimoni rondallístic. El públic potencial és molt ampli, des de famílies amb xiquets fins a persones de qualsevol edat, interessades a passar una estona agradable.

El projecte va començar fa cinc anys, quan convocàrem la "I Trobada de Contacontes de Penàguila", en homenatge a Enric Valor. A la Trobada van acudir més de deu rondallaires, amb vora quatre-centes persones de públic. Aquell mateix any estrenàrem la "Nit de Contes" a Beniarrés i al castell de Cocentaina, amb una assistència multitudinària. Ens vam adonar que la gent reclamava alguna activitat lúdica que tinguera com a protagonista la paraula. I que les rutes de contacontes eren un recurs excel·lent de comboiar les famílies i de fer país. Poc després, firmàrem un conveni de col·laboració amb la Mancomunitat de Municipis de l'Alcoià i el Comtat, i passàrem a organitzar dotze rutes de contacontes entre l'estiu i la tardor. En pobles grans, com ara Alcoi, Muro, Cocentaina i Banyeres de Mariola, i de més menuts, Gaianes, l'Orxa, Agres, Alfafara, Balones, Benimarfull, Benifallim, Benilloba, Biar, Millena, Gorga i Quatretondeta. La bona acollida de la iniciativa i el boca a boca ha provocat que ens demanen col·laboració per a organitzar rutes en altres pobles, dins

i fora de la nostra comarca. Gràcies a l'ajuda de la Direcció General de Política Lingüística i d'alguns ajuntaments, hem portat les rutes a Bigastre, Guardamar del Segura, Monòver, el Pinós, Novelda (en col·laboració amb la Coordinadora per la Llengua Terres del Vinalopó), a Sant Joan d'Alacant (amb La Cívica) i fins i tot a la comarca dels Ports (amb Maestrat Viu).

Més de 7.000 persones hi han assistit de públic, en la campanya del 2018, i més d'una vintena dels nostres millors narradors orals hi han actuat (Almudena Francés, Eva Andújar, Tània Muñoz, Carles Cano, Llorenç Jiménez, Lluís Abad, Lorena Comín i Disparatario, Anna Canet, Domingo Chinchilla, Mari Poppins, Rosa Fraj, Sílvia Colomer, Jordi Carbonell, Rosanna Espinós, el grup Anbelú...).

Tot un fenomen que es consolida any rere any, als mesos d'estiu i de tardor, i al qual cada vegada se sumen més poblacions.

En la mateixa línia, organitzem la "Fira de la Fantasia de Castalla", el cap de setmana del 20 i 21 d'octubre, juntament a la Càtedra Enric Valor de la Universitat d'Alacant i el Centre Cultural Castallut, la primera fira dedicada a divulgar l'imaginari valencià, amb contacontes, rutes teatralitzades, concerts infantils de música en valencià, muixerangues i fira del llibre fantàstic. També col·laborem amb el "Festival de la Paraula de la Riera d'Agres", durant el cap de setmana de Falles, un aplec de rondallaires obert al públic en el marc de la granja escola Riera d'Agres. Estem molt implicats en la difusió de les activitats del Museu Valencià d'Etnologia i en la campanya anual "Espanta la por. Per Tots Sants, monstres valencians", per popularitzar l'imaginari fantàstic valencià. A més a més, hem dissenyat dues exposicions didàctiques, que estan rodant per força biblioteques en sessions d'animació lectora: "Els monstres en la cultura popular" (sobre els nostres espantacriatures) i "Escriu-me. L'art de narrar" (sobre com fomentar la creativitat en els joves). Aquestes campanyes d'animació a la lectura i de divulgació van en paral·lel al projecte "Auques per a l'escola", en què hem posat a l'abast dels centres educatius una col·lecció renovada d'auques: "Joan Valls, poeta de la Mariola", "Enric Valor i les rondalles", "L'ofici de ser Joan Fuster", "Isabel Clara Simó, creadora d'històries" i "Carmelina Sánchez Cutillas i Altea". Cada any, convoquem unes jornades formatives, destinades a docents, però també a bibliotecaris i contacontes, dedicades a la narració oral i la cultura popular com a element dinamitzador de l'aula.

A les rutes assisteixen moltes persones no valencianoparlants o sense contacte amb l'escola en valencià que se senten seduïdes pel poder de la paraula

Com a curiositat, vos diré que a les rutes assisteixen moltes persones no valencianoparlants o sense contacte amb l'escola en valencià que se senten seduïdes pel poder de la paraula. És una manera amable de sumar simpaties i de guanyar adhesions. I també d'unir sinergies, ja que sempre procurem involucrar els ajuntaments, les biblioteques, les escoles i les associacions culturals de cada poble. Si esteu interessats a organitzar una ruta de contacontes al vostre poble i no sabeu com, no dubteu de consultar-nos. Trobareu fotos, vídeos i més informació de les nostres activitats en www.alcoiacomtatpelvalencia.org.

Les rutes de contacontes uneixen el coneixement del territori i la divulgació del patrimoni rondallístic

SOM MÚSICA

La Gira: música a peu de carrer

VORO GOLFE I CERVERA, COORDINADOR DE LA GIRA D'ESCOLA VALENCIANA

La Gira, el Festival Itinerant de Música en València, va ser creat l'any 2006 per Escola Valenciana amb la intenció de programar concerts dels músics i cantants que empraren el valencià en les seues creacions musicals i, així, donar-los major visibilitat social mitjançant la promoció pública del seu treball i la seua obra discogràfica

Si bé ara mateix l'oferta musical de grups "en valencià" és cada dia major i compta amb una creixent visibilització, quan va nàixer La Gira l'escena musical valenciana estava socialment prou més silenciada que en l'actualitat, tret de comptades excepcions. Eren temps de majories absolutes monolingües, d'una política obscena de marginació de la cultura i la llengua pròpies, d'una cofoia voluntat de prestigiar la banalitat i la mediocritat, d'una decidida aposta per la urbanització salvatge de tot el territori, d'una entronització de l'enriquiment fulgurant i sense escrúpols, d'una desaforada proliferació de contenidors culturals orfes de contingut i, impossible oblidar-ho, de la germinació d'irracional projectes megalòmans que el temps ha demostrat que eren un desfici i una insensatesa.

En aquell context políticament i culturalment hostil, Escola Valenciana va encetar un projecte musical que anava lligat a les Trobades d'Escoles en València, les primaverals celebracions multitudinàries que, arreu de les diferents comarques, evidencien la voluntat i l'aspiració d'una gran part de la població de normalitzar el valencià en qualsevol àmbit social. No cal dir –o sí?– que les diferents administracions valencianes d'aquells temps ignoraven de manera vergonyant el sa-

ludable exercici de convivència, diàleg i respecte de les desenes de milers de persones que eixien al carrer a expressar, sense escarafalls ni complexos, l'estima cap a la nostra llengua.

Amb el naixement de La Gira, Escola Valenciana pretenia que l'alumnat de Secundària i de l'ensenyament no obligatori (i, en general, tot el públic) tinguera l'opció de conèixer el treball de grups sistemàticament bandejats per l'opció política aleshores majoritària i que, a més, com a norma general, tampoc no sonaven en l'extinta Canal 9.

La partitura del projecte

La Gira no és un projecte amb finalitat lucrativa, ni tampoc, com algú ha volgut donar a entendre, un circuit concebut amb el propòsit de promocionar un estil concret de música. Tampoc és un esdeveniment adreçat únicament al sector més militant i polititzat del jovent. La Gira és un projecte eclèctic, en constant transformació, parit des del cor, el cap i les entranyes, com tots els que germinen al si de l'entitat cívica. És un festival que pretén teixir complicitats amb les productores, els grups i el públic que tinga ganes d'escoltar les nostres músiques.

Com s'ha comprovat amb el pas de les edicions, les Coordinadores Comarcals que formen Escola Valenciana constitueixen una xarxa descentralitzada idònia per a la producció del festival. De fet, aquest projecte no seria possible sense la implicació dels treballadors i les treballadores d'Escola Valenciana i sense el treball de les juntes directives de les diverses coordinadores que conformen l'entitat. Tampoc, no ho oblidem, sense la complicitat d'un bon grapat de corporacions locals, les quals amb el seu suport econòmic i logístic han ajudat a fer realitat el projecte.

Tradicionalment, La Gira comença en març, amb el concert de Falles. L'acte serveix, alhora, per a donar a conèixer els concerts comarcals que conformen l'esmentat festival itinerant. Engegar el cicle ben prop de l'esclat del foc i de la pólvora fallera, té el simbolisme de no renunciar a estar present en el calendari musical de les Falles, una de les festes populars més conegudes del nostre territori. Després, la primavera portarà als carrers les Trobades i els concerts en les diferents comarques. L'exemple més recent el tenim aquest mateix 2018: més de vint pobles van acollir concerts de La Gira, amb la participació de més de 40 grups de diferents estils musicals.

Després d'haver celebrat tretze edicions, La Gira acumula xifres rècord en el nostre panorama musical: més de 190.000 assistents en els prop de 250 concerts celebrats, en els quals han participat prop de 200 grups.

El Disc de la Música en Valencià

En arribar setembre i començar un nou curs, Escola Valenciana comença a pair l'edició d'un nou *Disc de la Música en Valencià*, un treball recopilatori que pretén recollir una bona mostra dels grups que han publicat nou material discogràfic en els mesos anteriors a la publicació del "disc de La Gira". El disc, a més, inclou les propostes musicals premiades pel COM (Col·lectiu Ovidi Montllor) en l'última edició dels seus tradicionals i prestigiosos premis.

Els músics i cantants seleccionats cedeixen les seues cançons a Escola Valenciana amb el propòsit de fer realitat la publicació d'un disc que no es posa a la venda, sinó que es distribueix gratuïtament en actes diversos organitzats per Escola Valenciana en companyia de productes comercialitzats per Escola Valenciana: samarretes, xapes, publicacions...

El disc compta amb el suport de les cinc universitats valencianes: Universitat de

València, Universitat Politècnica de València, Universitat Jaume I (Castelló), Universitat d'Alacant i Universitat Miguel Hernández (Elx).

El Feslloch: cloenda de La Gira

La Gira conclou la primera quinzena de juliol amb el Feslloch, un festival de tres dies de duració que se celebra a Benlloc (la Plana Alta), i que està organitzat per l'Associació Feslloch, de la qual formen part Escola Valenciana i l'Ajuntament de Benlloc.

A més dels trenta concerts programats, el Feslloch destaca per ser un festival sense finalitat lucrativa i per haver esdevingut un punt de trobada per als centenars de joves que arriben d'arreu de les comarques valencianes i que, a banda de la música, tenen l'ocasió de gaudir de la zona d'acampada i d'un seguit d'activitats divulgatives i lúdiques, com ara campionats esportius (pilota valenciana, bàsquet, petanca...), trivial valencià, karaoke, presentacions de documentals, xarrades de diferents temes d'actualitat, etc. Cada any, l'Organització del Feslloch renova els seus objectius primigenis: enllestir una bona programació, oferir uns bons serveis i unes bones infraestructures, poder pagar dignament el treball dels diferents agents implicats (grups musicals, productors, personal tècnic divers, seguretat, serveis sanitaris...) i –imprescindible!– no

La Gira conclou la primera quinzena de juliol amb el Feslloch, un festival de tres dies que es celebra a Benlloc

tindre pèrdues per poder garantir la continuïtat de l'esdeveniment l'any següent.

El futur és ara mateix

Res més lluny de la nostra intenció que dibuixar un panorama d'aparent normalitat lingüística i musical que amague les nombroses zones d'ombra que es dibuixen en l'horitzó. No serem nosaltres els qui elaborem un discurs triomfalista, ni els qui obviem els problemes que amenacen l'escena musical valenciana. Escola Valenciana és conscient del fràgil mercat musical existent, de la precarietat laboral que suporten els músics, de la necessitat de donar major protagonisme i visibilitat a les dones, del perill del contingut quasi clònic dels cartells que exhibeixen la majoria de concerts i/o festivals... Tampoc cal obviar que, si bé l'eclosió de concerts "de música en valencià" que s'ha donat en els últims anys és un signe inequívoc que els temps estan canviant (a millor), alhora s'ha creat la sensació de saturació en el mercat i un cert cansament entre el públic assistent.

Queda molt de treball a fer. Moltíssim, de fet. Com a entitat cívica que és, Escola Valenciana sempre estarà al costat d'aquells que vulguen buscar solucions i formular propostes constructives. Ens empeny l'objectiu de promoure els nostres grups, els nostres artistes. Amb honestat, treball i perseverança i sempre amb voluntat de continuar aprenent.

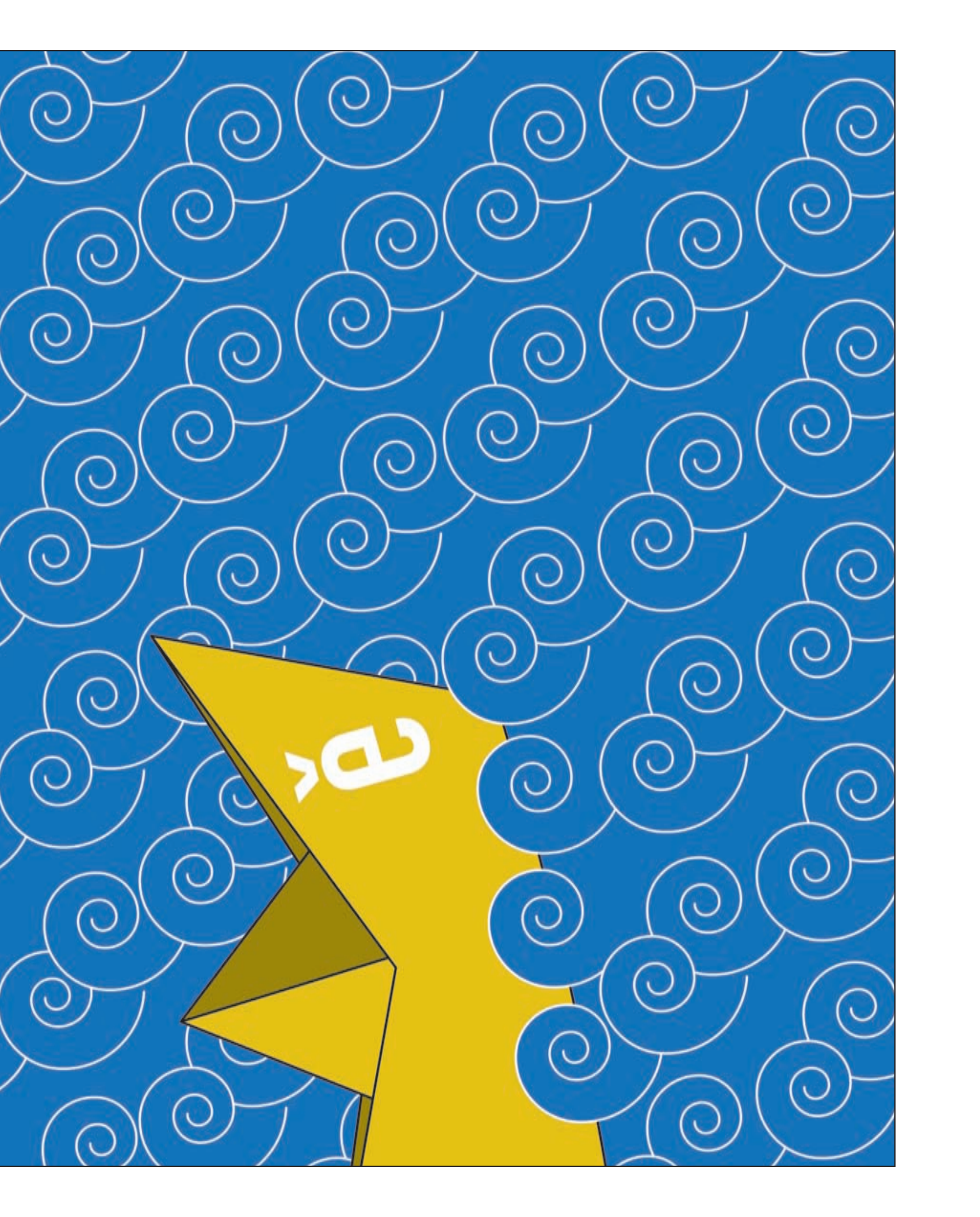
Bonus track

No volem acabar aquest article sense reconèixer que, des de fa tres anys, La Gira compta amb el suport econòmic i social de les administracions valencianes. Després de més d'una dècada en què el nostre treball de promoció de l'escena musical "en valencià" era completament ignorat i menystingut, Escola Valenciana ha comptat, en les últimes edicions de La Gira, amb la complicitat de la Conselleria de Cultura, Educació, Investigació i Esport, i de la Diputació de València. I açò ho destaquem amb un regust agredolç. Amb la tristesa d'haver de destacar un fet (l'accés a subvencions públiques) que hauria de formar part de la normalitat democràtica del nostre país des de fa molts anys, cosa que malauradament no era així; i amb l'alegria de saber que el nostre treball rep, finalment, el suport de les administracions valencianes per la credibilitat, vigència i solvència del projecte.

SOM I SERREM PARAULES

Trobades 2019

ENTREVISTA

MARTA VIDAL, GUANYADORA DEL I CONCURS DE CARTELL DE LES TROBADES

«Tothom té la capacitat de ser creatiu, només has de treballar-la»

SANDRA SERRANO I MIRA

Escola Valenciana ha fomentat la creativitat i ha impulsat el novè art amb el I Concurs de cartells de Trobades. Amb aquesta iniciativa, l'entitat cívica ha volgut arribar a un nou àmbit: les escoles d'art, il·lustració i disseny per engrescar l'alumnat a participar en les Trobades. Escola Valenciana llançarà les bases de la segona edició d'aquest concurs durant el mes de gener de 2019.

Volem conèixer més de prop Marta Vidal. Per favor, conte'ns el seu bagatge vital i com arriba a participar en el Concurs de les Trobades 2019.

Soc Marta Vidal Jover, llicenciada en Traducció i Interpretació i actualment compagine el meu treball amb els estudis de Gràfica Publicitària a la EASD de Castelló. Va ser precisament una professora de l'escola d'art la que ens va enviar a tots la convocatòria del Concurs.

Felicitats, Marta, vostè ha sigut la guanyadora del I Concurs de disseny de cartell Trobades. Com se sent? Quin significat té per a vostè aquest premi d'Escola Valenciana?

Estic molt contenta, per a mi és tot un orgull. Quan vaig rebre la telefonada en la qual em van comunicar que havia guanyat no m'ho creia. És una satisfacció personal molt gran que m'anima a continuar formant-me dins del món gràfic.

Aquest concurs plantejava crear una imatge de les Trobades en consonància amb el lema "Som i serem paraules", en homenatge al lexicògraf Francesc Ferrer Pastor. I, a vostè, la proposta li suggereix un diccionari! I no qualsevol... Conte'ns, com fou el procés de creació?

Quan vaig llegir la proposta i el lema diverses idees em van vindre al cap. Finalment, vaig decidir optar per aquesta via, perquè aquest diccionari em porta molts records de la meua època escolar. Tothom tenia aquest diccionari per a les classes de valencià. Volia que, observat des de lluny, la imatge semblara el diccionari mateix i que, un cop vist un poc més de prop, transmetera altres missatges com el llarg viatge que portem recorregut defenent el valencià i el llarg camí que ens queda cap a un horitzó comú.

És conscient que en les festes d'estima col·lectiva pel valencià tothom vestirà les samarretes amb el seu disseny? Ens ha convertit en diccionaris vivents. Tothom serà paraula viva. És molt bonic, no creu?

És una metàfora molt bonica, sí. Aquesta era part de la idea també. "Som i serem paraules": on hi ha més paraules que a un diccionari? Així, no només ens convertirem en diccionaris sinó que, més enllà, serem totes les paraules. Quina millor forma d'homenatjar a un lexicògraf que estimava tant la seua llengua que utilitzar totes les paraules d'aquesta per fer-ho?

Sovint, quan li preguntaven a Picasso per la musa que l'inspirava, ell responia que la musa l'agafava treballant. Vostè què en pensa? La creativitat es troba en la constància?

I tant! Molta gent pensa que la creativitat és una cosa que es té de forma innata, però no és així. És cert que hi ha gent que té més facilitat per a trobar idees, però tothom té la capacitat de ser creatiu, només has de treballar aquesta facultat a base de metodologies i associant idees. La major part dels dissenys que podem veure pel món no són fruit d'una encesa de bombeta ràpida, sinó el resultat d'un llarg procés de documentació i anàlisi.

Què ens pot dir del panorama gràfic al País Valencià? Hi ha una aposta decidida per la comunicació gràfica?

El món gràfic és apassionant, però, malauradament, no està del tot ben valorat. Molts cops sentim frases com, "això ho haguera pogut fer jo" o "fes dos canvis més que no et costa gens", que resten així importància al treball creatiu que hi ha darrere i al temps invertit. Per això és tant important que hi haja premis com aquest.

«Quan vaig rebre la telefonada en la que em van comunicar que havia guanyat no m'ho creia. Per a mi és una satisfacció personal molt gran que m'anima a continuar formant-me dins del món gràfic»

Quins nous projectes té en ment? A quins reptes s'enfronta?

El pròxim repte que he d'enfrontar és el desenvolupament del projecte final dels meus estudis de disseny. A l'Escola d'Art de Castelló ens exigeixen molt de nivell i, ben segur, serà un any apassionant a més d'estressant.

En el seu dia a dia, com defensa la presència del valencià en tots els àmbits?

A casa sempre he parlat valencià i, a més a més, treballo a l'àrea de formació i difusió del Servei d'Esports de la Universitat Jaume I, on el valencià és llengua oficial conjuntament amb l'espanyol i l'anglès. A l'UJI, sempre han defensat l'ensenyament en valencià, per tant, la nostra llengua de comunicació principal amb els usuaris és el valencià.

SOM LITERATURA

El Premi Sambori, un món de contes per inventar

SARA RIBES

Això era i no era...
una història vertadera
(o quasi)

Hi havia una vegada, en un país no molt llunyà, un grup d'homes i dones a qui els agradava molt llegir i escriure. Tant era així, que van decidir ensenyar el que sabien a tots els xiquets i totes les xiquetes del seu país.

D'aquesta manera, tots i totes podrien gaudir de les grans històries que s'amaguen darrere dels llibres i escriure'n de noves perquè... per si no ho sabeu, la imaginació està en cadascú de nosaltres i, quan veieu un llapis a la mà d'un xiquet o d'una xiqueta, li agrada eixir a volar i, d'ahí ixen històries fantàstiques.

El cas és que aquell grup d'homes i dones sàvies ho sabien, però els xiquets i les xiquetes no s'ho creien encara.

—Això és impossible —deia una xiqueta—, jo no puc escriure una història! No en sé!

—Clar que no —deia un altre—. Nosaltres no som escriptors ni escriptores. No podem escriure llibres, només som infants.

Aquells xiquets i aquelles xiquetes no confiaven en elles mateixes, així que el grup de savis i sàvies es va reunir i va decidir crear un premi de literatura i el premi serien els llibres que tant els agradaven.

I com que a tots els xiquets i les xiquetes del país els agradava molt llegir i volien veure aquells llibres, els van demanar als savis que els explicaren com podien escriure una història. I així ho van fer.

D'aquell primer premi van nàixer històries meravelloses i, el que és més important, totes les xiquetes i els xiquets van saber que per a escriure només havien de deixar lliure la seua imaginació i ho van fer.

Així, amigues i amics, més o menys, va nàixer el 1r premi Sambori el 1999. I, per si no us ho creieu, ací vos deixem el primer conte guanyador de 1r cicle de Primària del 1r Premi Sambori.

El sol miramans

Hi hagué un dia que aparegueren dos sols a Torís. Un estava al cel com tots els dies. Pel matí eixia i per la nit es ponía per donar pas a la lluna.

Però l'altre, era un sol especial. Donava molta calor i la gent estava ja cansada de tant de sol. A més, semblava que anava seguint amb els seus ulls les mans dels xiquets, perquè s'acostava o s'allunyava.

Fins que un dia va seguir les mans d'un xiquet que estava a la biblioteca. Allí, el xiquet va agafar un llibre, es dirigí a sa casa i començà a llegir-lo. Li ho contà als amics i tots anaren a per un llibre a la biblioteca. Així el sol, a poc a poc, desaparegué, quan tots els xiquets tenien un llibre a casa.

El cas és que, a poc a poc es corregué la veu i cada vegada era més nombrós l'alumnat que volia contar les seues històries i participar en el Premi Sambori. En poc de temps ja es comptaven per milers els participants de Primària i Secundària...

Tant va córrer la veu, que un dia, en el pati d'Infantil, una xiqueta explicava:

—Anit, mentre sopàvem, el meu germà ens va contar una història súper divertida d'un drac que estava refredat i que, cada vegada que esternudava, llençava foc. I l'havia escrit per a classe, per al Premi Sambori.

—Ha, ha, ha! —van riure divertits els companys.

—I, què és això del Premi Sambori? —va preguntar un xiquet.

—Jo també vull saber què és el Sambori.

—No ho sé, però sembla que has de contar històries. A la classe del meu germà diuen que s'ho passen d'allò més bé llegint el que han escrit.

—Però, nosaltres encara no sabem escriure...

—Ja, però sí sabem contar històries!

—I dibuixar!

En acabar l'hora del pati, van anar tots a una a parlar amb la senyo Empar, que era una mestra molt simpàtica que hi havia al col·le, perquè els explicara com podien participar al Premi Sambori.

Amb molta emoció, un gran grup d'infants inquiets i inquietes es van posar al voltant de la senyo Empar, amb mirades curioses i li van demanar participar al Premi Sambori.

A la mestra Empar li va semblar una gran idea, així que es va posar en contacte amb el grup de savis i sàvies i, entre totes i tots van decidir que al Premi Sambori també hi podrien participar no només els xiquets i les xiquetes d'Infantil, sinó tot l'alumnat, fins i tot el de les universitats i dels Centres de Persones Adultes.

D'aquesta manera, és com el coneixem hui en dia, on el Premi Sambori comprén tots els nivells educatius des d'Educació Infantil de 0 a 6 anys, fins a les universitats.

SOM SOLIDARITAT

«La humanitat avança quan les persones ens ajudem entre nosaltres»

ESCOLA VALENCIANA

La campanya solidària d'Escola Valenciana "Un euro, llavor de solidaritat" recapta més de 7.000€ per a material escolar en centres de l'Àfrica subsahariana

La desena campanya de sensibilització "Un euro, llavor de solidaritat amb l'Àfrica subsahariana" ha recaptat un fons de 7.498€ gràcies al compromís de les escoles valencianes en el foment de l'ajuda humanitària. Els donatius de l'alumnat s'han destinat a l'adquisició de material escolar per a les escoles públiques de Burundi, Tanzània, Malawi, Zàmbia, Zimbàbue, Moçambic, Swazilàndia, Lesotho, Sud-àfrica i Botswana. Enguany, Escola Valenciana ha comptat amb l'organització AfricaHughs per garantir la distribució d'aquests recursos. Escola Valenciana va lliurar el xec d'aquesta campanya en l'escola Enric Valor d'Alacant.

«La solidaritat s'aprén». Amb aquesta afirmació, l'encara president d'Escola Valenciana, Vicent Moreno, va obrir la roda de premsa del lliurament del xec a AfricaHughs de la darrera edició de la campanya solidària d'Escola Valenciana. «Amb la participació en la iniciativa de conscienciació escolar 'Un euro, llavor de solidaritat', els mestres ensenyen les xiquetes i els xiquets els valors de cooperació i solidaritat a l'escola. La humanitat avança quan les persones ens ajudem entre nosaltres. Aprendre que l'ajuda i la col·laboració són essencials per progressar i que aquests conceptes es poden aplicar de forma immediata entre companyes i companys d'aula, veïns, veïnes, famílies, pobles... o bé, a distància, entre persones geogràficament allunyades, és una de les tasques més importants que l'escola porta a terme», va exposar el portaveu d'Escola Valenciana.

AfricaHughs: abracem l'Àfrica

AfricaHughs naix com a projecte d'educació rural a l'Àfrica subsahariana a fi de donar a conèixer exemples positius de l'escola rural i urbana africana. Aquesta organització treballa per posar en relleu els valors socials i el gran potencial del continent africà. AfricaHughs engegà aquest projecte en 2016 i, en aquests dos anys, l'entitat ha recorregut

AfricaHughs és l'organització a la qual Escola Valenciana ha destinat el fons recaptat a les escoles valencianes

gut 17 països i 6.000 quilòmetres. Per a AfricaHughs és fonamental impregnar-se de la força i la sensibilitat dels hugs –abraçades, en anglès– com a leïtmotiv del seu bagatge. Compartir a les escoles d'Occident el coneixement de bones experiències docents és una de les activitats fonamentals d'aquesta entitat, que tracta de desmuntar la configuració de la realitat que els mitjans de comunicació han construït d'Àfrica com a continent amb pobresa extrema, ple de malalties, corrupció, violència...

El representant d'AfricaHughs, Joan Mira, va remarcar els objectius del projecte: «AfricaHughs pretén lluitar con-

tra els mites i mostrar les potencialitats existents a l'Àfrica per donar a conèixer a Occident una altra realitat. AfricaHughs té un component educatiu molt potent: l'essència del projecte és visitar escoles, realitzar activitats d'apoderament i crear nexes amb escoles d'Occident. Darrerament, s'ha creat un vincle amb escoles de Finlàndia».

Entre les fites i els reconeixements, segons va explicar Joan Mira, AfricaHughs ha sigut «un dels projectes d'innovació més dotats econòmicament per la Conselleria d'Educació. També fou un dels pocs projectes seleccionats a nivell estatal per al programa d'innovació educativa de TVE Poder canijo».

D'esquerra a dreta: el director del CEIP Enric Valor, **Miguel Andreu**; l'expresident d'Escola Valenciana, **Vicent Moreno**; el representant d'AfricaHughs, **Joan Mira**, i el conseller de Cooperació, **Manuel Alcaraz**.

Un món més just

Escola Valenciana ha volgut comptar amb AfricaHughs, per d'aprendre i créixer junts, per crear ponts i relacions més honestes, respectuoses, sense paternalismes, amb Àfrica. «En Escola Valenciana ens agrada parlar del paper transformador de l'escola, perquè l'experiència ens diu que és el context idoni per promoure un canvi estructural. Conèixer de més prop les escoles africanes gràcies als recursos didàctics que AfricaHughs ens ha oferit ens ajuda a crear complicitats i, fins i tot, llaços d'amistat amb altres alumnes, alhora que aprenem els seus costums i els respectem. Aquesta és una noció clau per evolucionar vers un món més just: respectar els altres i tindre la certesa que totes les persones són importants en el món. La diversitat és una riquesa que tenim i cal conèixer-la per ser una societat lliure i justa», va afirmar Vicent Moreno.

La Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació ha col·laborat en aquesta edició. El conseller Manuel Alcaraz va estar present en el lliurament del xec i va agrair a Escola Valenciana i a AfricaHughs la campanya: «Es tracta d'un acte significatiu, que va teixint una societat més solidària, més unida, una societat capaç d'enfrontar-se a nous reptes de futur des de la solidaritat».

L'escola com a xarxa solidària

L'anterior campanya solidària que promogué Escola Valenciana es va adreçar a CEAR-PV, concretament al projecte d'ajuda amb les persones refugiades al País Valencià. «Des d'Escola Valenciana som conscients que hi ha famílies al nostre país que ho estan passant molt malament i, malgrat tot, han posat la seua llavor per ajudar altres persones. Això és la solidaritat», ha expressat Vicent Moreno. Els xiquets i les xiquetes

que han participat amb les seues escoles en la campanya han aportat un euro dels seus estalvis i, amb aquest senzill gest, «l'alumnat ha posat el seu gra d'arena en el foment de l'ajuda humanitària i els drets humans, així com ha enfortit els valors de convivència, educació per a la pau, la tolerància, la solidaritat i la no-violència, per a construir un món més just, el món pel qual treballa Escola Valenciana. L'escola que volem treballa educant el seu alumnat en valors per fer un món millor».

«L'escola que volem treballa educant el seu alumnat en valors per fer un món millor»

Campanyes anteriors

Escola Valenciana ha col·laborat amb una desena d'entitats a través de la campanya «Un euro, llavor de solidaritat». UNESCOCAT va encetar aquesta iniciativa i, la resta d'anys, l'entitat cívica ha destinat les ajudes a projectes de Metges sense Fronteres, la Federació d'Associacions de Solidaritat amb el Poble Sahrauí al País Valencià, Amnistia Internacional, Creu Roja, Escoles Solidàries –dues campanyes–, ACNUR, CEAR-PV i, darrerament, AfricaHughs. En desembre de 2018, Escola Valenciana farà pública la nova campanya de sensibilització, que se centrarà en el drama que pateixen les persones refugiades i es destinarà al projecte humà que desenvolupa Proactiva Open Arms: <https://www.proactivaopenarms.org/ca>

Campanya 2019: "Un euro, llavor de solidaritat. Ajudem les persones refugiades"

- **A qui va adreçada?**
A les escoles valencianes.
- **Què cal fer per participar-hi?**
L'alumnat pot aportar 1€ dels seus estalvis.
- **Què fem amb el fons recaptat?**
El lliurem a l'organització Proactiva Open Arms perquè continue amb la tasca de rescatar de la mar les persones refugiades, que arriben a Europa fugint de conflictes bèl·lics, persecució o pobresa.
- **Col·laboració**
La campanya estarà activa fins al 30 de gener de 2019, dia en què es commemora el Dia Escolar de la Pau.

SOM POBLE

Llengua, cultura i territori

PAU FABREGAT, PRESIDENT DE MAESTRAT VIU. COL·LECTIU EN DEFENSA DE LA LLENGUA

Maestrat Viu. Col·lectiu en defensa de la llengua som una entitat cultural nascuda l'any 2011 entre l'ermitori de Sant Pau d'Albocàsser i les Coves de Vinromà. Des dels nostres inicis hem estat empeltats com a entitat federada a Escola Valenciana, de la qual formem part

Tres són els nostres eixos irrenunciabls d'acció: llengua, cultura i territori. Les activitats que organitzem i en les quals participem representen la perfecta simbiosi de tots tres àmbits.

Com a llengua, organitzem la Festa per la Llengua al Maestrat –als Ports, i fins que hi haja alguna entitat federada o coordinadora, encara assumim nosaltres l'organització–, a les Coves de Vinromà (2012), Sant Mateu (2013), Benicarló (2014), Morella (2015), Benassal (2016), Vinaròs (2017), Vilanova d'Alcolea (2018). A Vinaròs i Benicarló també ens encarreguem del Voluntariat pel Valencià, en coordinació amb les tècniques lingüístiques dels respectius ajuntaments.

Hem organitzat també els actes del 80 aniversari de la Colònia Valencianista de Sant Pau, hem col·laborat amb l'AVL i la Societat Catalana d'Onomàstica en l'organització de les Jornades d'Onomàstica a Atzeneta del Maestrat i Vistabella del Maestrat.

L'estiu literari al Maestrat

Estiu Literari al Maestrat és un projecte d'introducció de la literatura valenciana en l'horitzó cultural del Maestrat, mitjançant la creació i realització d'itineraris literaris i l'estudi i divulgació de la literatura pròpia del Maestrat al llarg del temps.

Els objectius de l'activitat són activar aquest tipus d'apropament al patrimoni literari en l'àmbit del Maestrat i crear un corrent de coneixement consistent a definir itineraris literaris i estudiar-ne les obres, de manera que a la llarga revertisca en un enriquiment cultural, i aquest patrimoni esdevinga un referent dels municipis de la comarca. En últim terme, l'enfortiment de la identitat cultural, lingüística i literària de la comarca, i la seua projecció en el conjunt de la cultura catalanoparlant hauria d'establir-se com al resultat òptim a què està orientada.

Hem organitzat l'*Estiu Literari al Maestrat*, a Traiguera i Benassal (2017); i Vinaròs i Sant Mateu (2018), les actes del qual apareixen publicades a la revista *Empelt. Revista d'humanitats del Maestrat*.

Els Premis Maestrat Viu

La continuïtat de la llengua i de la cultura en valencià només es poden explicar gràcies a l'actitud positiva i al treball constant de persones i de col·lectius, que han contribuït a la seua divulgació, promoció i prestigi en tot el País Valencià.

Des del Maestrat, al llarg del segle XIX i del segle XX han sorgit iniciatives cabdals i decisives que han marcat la història de la llengua catalana i de la seua cultura. Insostituïbles són les obres de Pere Labèrnia Esteller (Traiguera, 1802–Barcelona, 1860), de Joaquim Garcia Girona (Benassal, 1867–Baeza, 1928), de Carles Salvador i Gimeno (València, 1893–1955) o de Sofia Salvador Monferrer (Benassal, 1925–1995).

I, pujant damunt dels muscles dels grans intel·lectuals, altres persones i col·lectius han contribuït en les darreres dècades a mantindre els fonaments d'una llengua i d'una cultura lligada al passat i predisposada a crear nous ponts per al futur. És amb la finalitat de destacar l'esforç i la dedicació de persones i col·lectius de la comarca que Maestrat Viu convoca uns premis, que han d'ajudar a valorar més les personalitats que són referents culturals, i també a incentivar noves

iniciatives favorables i positives per a la nostra llengua.

Els Premis Maestrat Viu constitueixen un dels projectes més importants que, des de la perifèria del País Valencià i des de la cruïlla que representa el Maestrat, s'encarreguen de prestigiar les persones que treballen per la llengua catalana i la cultura en valencià. Els Premis Maestrat Viu són la festa de la cultura en la comarca del Maestrat, en què la llengua és l'element més destacat, que s'acompanya de literatura, de música i d'un llarg etcètera de complexitats artístiques. Els premis Maestrat Viu es classifiquen en premis d'honor i premis a la iniciativa cultural.

Premis d'honor

El **Premi Carles Salvador** (poeta i gramàtic introductor de la norma de Pompeu Fabra al País Valencià, que elabora una part important de la seua obra a Benassal), **a la trajectòria personal**, és un premi honorífic a una persona que s'haja distingit per la seua aportació especial de tipus cultural, social, cívica, científic o tècnica, sense que hi haja cap limitació pel que fa al període de temps que s'ha de tindre en compte a l'hora de valorar els mèrits.

El **Premi Pere Labèrnia** (lexicògraf nascut a Traiguera, que elabora el *Diccionari de la llengua catalana ab la correspondència castellana y llatina*; el més important de tot el segle XIX), **a la trajectòria**

col·lectiva, és un premi distintiu a una entitat, grup, associació, empresa, etc. per haver fet una acció destacada de tipus cultural, social, cívica, científic o tècnica, sense que hi haja cap limitació pel que fa al període de temps que s'ha de tindre en compte a l'hora de valorar els mèrits.

Premis a la iniciativa cultural

El **Premi Alfred Giner Sorolla** (científic nascut a Vinaròs, investigador pioner del càncer, que va publicar diversos assajos científics i diversos reculls poètics), **a la iniciativa individual**, és un premi distintiu a una persona per haver fet una acció destacada de tipus cultural, social, cívica, científic o tècnica, tenint en compte el període anual que s'està premiant.

El **Premi Seidia** (personatge femení d'origen musulmà, protagonista de l'obra poètica *Seidia. Poema valencià del principi de la reconquesta*, del poeta i lexicògraf de Benassal, Joaquim Garcia Girona), **a la iniciativa col·lectiva** és un premi distintiu a una entitat, grup, associació, empresa, etc. per haver fet una acció destacada de tipus cultural, social, cívica, científic o tècnica, tenint en compte el període anual que s'està premiant.

Els guardons actuals han estat dissenyats i creats per l'artista de Sant Jordi Lluís Ferrer Ferreres, únic en el treball de la forja artística al Maestrat. L'escultura de bronze és una soca d'olivera o

Som perifèria administrativa però centre d'una comunitat lingüística, no ho oblidem.

de carrasca centenària, coronada per la lletra M, que representa un arbre arrelat a la terra, que després de tants d'esforços, obté els fruits: un Maestrat viu. Pel que fa a les candidatures, la voluntat que els Premis Maestrat Viu estiguen oberts a la societat justifica que les candidatures per obtenir els guardons poden provindre de la Junta Directiva de Maestrat Viu o de qualsevol dels membres del jurat i també de qualsevol persona, entitat o col·lectiu vinculats amb el Maestrat. Les propostes, sempre degudament raonades per documentació justificativa, es fan arribar per mitjà del formulari de presentació de candidatures habilitat per a l'ocasió. La candidatura presentada només serà vàlida per a la convocatòria dels Premis en vigor.

El territori

El principal acte de territori són les trobades excursionistes del Maestrat, les quals es fan repartides al llarg i ample de tot el Maestrat, i que s'han distribuït així: Sant Mateu (2013), Benicarló (2014), Benassal (2015), les Coves de Vinromà (2016), Peníscola (2017), Vistabella del Maestrat (2018). En este sentit, Maestrat Viu coorganitza les trobades juntament amb el club de muntanya o entitat cultural del municipi en qüestió. És un acte 100% autogestionat, que es finança íntegrament de les inscripcions dels participants, les quals els dona dret a una cinta commemorativa, l'assegurança i el dinar popular. Durant el recorregut es fa la plantada d'un arbre en un lloc representatiu amb la terra que porten les persones reunides de diferents punts del Maestrat. Les trobades excursionistes del Maestrat són pioneres en tot el País Valencià.

En l'àmbit territorial i turístic hem de destacar la publicació del monogràfic de la revista *Descobrir Catalunya*, número 211, dedicat al Maestrat, el qual va comptar amb l'assessorament nostre, tant en el disseny com en els continguts.

Com ja hem comentat abans, la vocació comarcal ens ve des dels inicis, tot i que tenim la seu a Benassal, compartida amb la Fundació Carles Salvador. De fet, les primeres presentacions del nostre col·lectiu van ser a Benassal, les Coves de Vinromà i Vinaròs, en una clara mostra de ser útils i fer-nos visibles a tota la societat del Maestrat.

Fruit del nostre compromís cap a la nostra comarca, des del primer moment sempre ens hem mostrat oberts a qualsevol iniciativa dirigida a articular culturalment la comarca. Així, podem afirmar orgullosos que Maestrat Viu forma part de la Coordinadora d'Entitats Culturals del Maestrat, resultat de totes les sinergies, voluntats i complicitats de les associacions culturals locals o comarcals del Maestrat.

Treballem des del territori per al territori i per a tota la seua gent. Malgrat ser un col·lectiu amb una creació relativament recent, la nostra feina ja ha estat guardonada amb el premi País, del Tempir d'Elx, en l'edició del 2017.

Sabem que la comarca del Maestrat és la més extensa del País Valencià i una de les més despoblades. De fet, deu dels trenta-dos pobles que formen la comarca estan catalogats en risc de despoblació pel Govern Valencià: Ares del Maestrat, Xodos, Catí, Vilanova d'Alcolea, Xert, la Serratella, Culla, la Torre d'en Besora, Benafigs i Vistabella del Maestrat. A tot això, se suma la marginació pel fet de ser perifèria, i de ser, juntament amb la Marina i la Safor, les úniques comarques litorals valencianes que per a ser travessades per autovia,

cal pagar. Som perifèria administrativa però centre d'una comunitat lingüística, no ho oblidem.

Des de les xarxes socials sempre hem fet costat i difusió a les diferents reivindicacions que com a territori ens afecten: el desmantellament de Castor, l'alliberament de l'AP-7, els trens dignes al Maestrat, el dret a decidir, el *fracking*.

D'altra banda, sempre hem defensat el lliure exercici de l'autodeterminació, dret inherent al naixement de cada poble. Per això, hem mostrat públicament la nostra solidaritat amb el poble de Catalunya, per veïnatge, per sentit comú i per l'especial relació que el Maestrat, per història, hi té.

Som especialment reivindicatius en la comarcalització i en la visió negativa que els diferents governs de la Generalitat Valenciana han tingut cap al territori. De fet, el passat 9 d'octubre de 2017 vam fer una proposta comarcalitzadora per al Maestrat (<https://www.slideshare.net/maestratviu/la-comarca-del-maestrat-una-realitat-perifrica>), amb unes capitalitats repartides al llarg i ample del territori: Atzeneta del Maestrat, Albocàsser, Sant Mateu i Vinaròs, atenent a l'orografia i les dinàmiques pròpies dels municipis.

Així, hem bastit aliances i complicitats al llarg del País Valencià amb altres entitats reivindicatives en la comarcalització, com l'Institut d'Estudis de les Valls de Mariola, per tal de fer entendre que el que demanem és una reivindicació justa que afecta la mateixa organització administrativa del País, i que ateny sentiments. Per això reclamem al Govern sensibilitat cap a les veus del territori, cosa que, ara com ara, malauradament, no tenim percepció de voluntat de canvi. Reclamem un protagonisme actiu i proactiu que l'Administració ens nega.

Guardonades i guardonats de les diferents edicions:

Premi Carles Salvador

2014 Pere-Enric Barreda i Edo (pòstum)
2015 Carles Santos Ventura
2016 Joan Ferreres Nos
2017 Benjamí Barberà i Miralles
2018 Miquel Àngel Pradilla Cardona

Premi Pere Labèrnia

2014 Centre d'Estudis del Maestrat
2015 Fundació Carles Salvador
2016 Revista Traiguera del Centre Cultural Traiguerí
2017 Onada Edicions
2018 Col·legi Rural Agrupat la Bardissa

Premi Alfred Giner Sorolla

2014 (desert)
2015 Mariola Nos i Teresa Boix (ex aequo)
2016 Lucia Alemany
2017 Berta Sans Monroig
2018 (desert)

Premi Seidia

2014 Grup de Recuperació de la Memòria Històrica de Benassal del segle xx
2015 Plataforma Amics i Amigues del Canto
2016 Fira d'Oficis de Benassal i l'Aplec del Sénia (ex aequo)
2017 Representació teatral La Conquesta de Culla
2018 La Fira del Llibre d'Ares del Maestrat

SOM PATRIMONI

Fem país, fem Contarelles i camins

IMMA GARRIGÓS I ALBERT

Fa quasi dos anys es va encetar un projecte engrescador per part de diversos col·lectius del sud del País Valencià amb l'objectiu de conèixer de prop i a fons el nostre territori, que és ple de contrastos paisatgístics, però també culturals

Tenim un patrimoni molt ric que cal conèixer i quan ho diem no emprem aquest vocable de manera reduccionista sinó de la forma més àmplia possible. És patrimoni tot allò que ha estat creat pels pobles que han habitat aquest territori i ha deixat la seua petjada a nivell material, però també tots aquells sabers immaterials que amb els avanços tecnològics i la globalització es van diluint i perdent, perquè aquella memòria que els atresorava i els transmetia generació rere generació ha acabat per arraconar-los i, en alguns casos, fins i tot, desterrar-los a la desmemòria personal, que acaba afectant seriosament a la col·lectiva.

Contarelles i camins va començar el seu periple en el Carxe, lloc emblemàtic amb unes característiques ben especials per ser territori fronterer (pertany a la regió de Múrcia) i parlar la nostra llengua, fet que l'ha convertit en un referent destacat. La importància dels llogarets o els xicotets municipis, pel que fa a la conservació de l'essència del país, ha estat cabdal, ja que gràcies a la gent que els va habitar i ho continua fent en l'actualitat es conserva una part d'aquesta riquesa. Així, els pobles del Benicadell van ser altra de les visites, on vam descobrir part de la nostra història a través del centre d'interpretació de la Cova de l'Or –Beniarrés– o del monument dels agermanats a Setla, a més a més de l'existència de l'albufera de Gaianes.

La riquesa natural de la nostra terra quasi sempre acompanya les rutes i ens permet descobrir arbres emblemàtics, com el castany d'Índies de Catí o els paisatges modificats pels humans per al condicionament i supervivència de les comunitats que hi vi-

vien a la muntanya, amb els masos dispersos existents i que tan bé va descriure Enric Valor. Per tot això, *Contarelles i camins* s'ha afegit enguany a l'Alba de Valor que ja compta amb diverses edicions i que commemora, mitjançant l'ascens a l'alt de Guisop (Castalla), el naixement de l'escriptor castellut cada 22 d'agost. No massa lluny d'aquestes muntanyes vam gaudir d'un llegat hidràulic excepcional al terme d'Ibri: el barranc dels Molins, que es va complementar amb la visita al Museu del Joguet, espai cultural que permet una trajectòria interessant sobre la importància d'aquesta indústria en els municipis de la zona. Rutes de patrimoni natural i cultural en les quals també ha tingut cabuda l'arqueologia, amb la visita a un dels jaciments més destacats de la nostra geografia, com és el poblat ibèric de la Bastida de les Alcusses, completada amb la passejada històrica al poble de Montesa i el seu castell. En aquesta línia, també hem tingut l'oportunitat de conèixer el refugi i aeròdrom del Fondó de Monóver, des d'on va eixir l'últim govern de la II República en 1939.

Les rutes no sols ho són de tipus natural i rural, sinó que en casos com els d'Alcoi, Novelda, Agost, Elx o Alacant, també ho són urbanes. Si la visita de la ciutat alcoiana es va articular al voltant d'un personatge clau en la nostra història cultural recent com va ser l'Ovidi Montllor, en el cas de Novelda ho va fer a través dels seus edificis modernistes. Així, a Agost vam gaudir d'una demostració per part del mestre terrisser Emili Boix, mentre que a Elx ho vam fer dels seus dos patrimonis de la Humanitat –la Festa del Misteri a través del seu Museu i el Palmerar–, inclo-

sa una passejada pel mercat de la palma i una exhibició de la feina de palmerer. Per la seua banda, a Alacant vam aprofitar la festa de les Fogueres per a conèixer des de dins, com i de quina manera es construeixen aquestes obres efímeres que any rere any són devorades pel foc.

No oblidem que el coneixement de la nostra terra sovint va acompanyat de referents literaris (E. Valor, J. Fuster, M. Hernández), però també musicals o artístics. Per això, cal recordar que vam tenir l'oportunitat de visitar una exposició que homenajava la figura de Miguel Hernández al magnífic espai del MUA –Museu de la Universitat d'Alacant–; l'Alcoi d'Ovidi Montllor de la mà de Jordi Tormo –el seu últim biògraf– i la part industrial i modernista d'aquesta ciutat a través de la novel·la *Els lluitadors* amb el seu escriptor, Francesc Gisbert, com a guia d'excepció.

Si bé el mot patrimoni té una concepció àmplia, hem de dir que *Contarelles i camins* acaba arrodonint aquestes eixides d'experiències enològiques i gastronòmiques, que al cap i a la fi també formen part del llegat immaterial d'un poble. El cicle continua, perquè la coneixença del nostre país és fonamental per a la conservació de tot allò que ens van deixar en herència les nostres avantpassades. Ajudem a valorar-ho, a difondre-ho i a respectar-ho.

SOM EDUCACIÓ

La Masia, 50 anys d'escola en valencià

TÀNIA CASANOVA, ESCOLA 'LA MASIA'

Dels estudis escandinaus sobre la “psicologia del lector mitjà”, realitzats durant la primera meitat de la dècada dels dos mil, se’n dedueix que aproximadament un 80% d’aquests abandonen la lectura de notícies de commemoracions i pedagogia abans de finalitzar el primer paràgraf. Se’m permetrà doncs, que pose damunt la taula la magnitud del repte al qual ens enfrontem amb aquesta ressenya...

Com que un 40% dels lectors interrogats afirmà que continuaria llegint amb interès si al text apareguera informació sobre cuina, sexe o cultura popular, afegiré que fa 50 anys, a banda del consabut Maig Francès i la Primavera de Praga, van ocórrer altres fets els quals valdria la pena assenyalar, com la mort de la Lise Meitner, l’aparició d’*Opus Nigrum* de la Marguerite Yourcenar i l’estrena de 2001, una odissea de l’espai de Kubrick. La qüestió que ens ocupa ara és que concretament al País Valencià en va ocórrer un de bastant discret (potser no tant com la mort de la pobre Lise) però d’una enorme transcendència: tres mestres acompanyats de 20 xiquets, una cuinera i un gos fundaren al Vedat de Torrent una escola experimental, cooperativa, antijeràrquica, en català i arrelada

Som un equip cohesionat i defensem una cooperativa d’ensenyament amb personalitat pròpia

al territori. Poca broma. L’estaca, com tothom sap, no havia caigut (ni ara tampoc). La fera ferotge es llepava les ferides i el terror trucava de matinada sempre a les mateixes cases. Aquella escola s’anomenà la Tramuntana i en paraules de Ferran Zurriaga: “Sorgí perquè calia reformar l’ensenyament en funció del nostre temps i del nostre poble”.

Arribats a aquest punt de la narració, i fent un càlcul aproximat basat en l’experiència, un 60% dels lectors haurà deduït ja que l’objectiu de la ressenya que té davant els ulls és molt modest: informar de la celebració del 50é aniversari del projecte pedagògic de l’escola La Masia; i aprofitant l’avinentesa, retre homenatge a totes les persones que van fer possible la vessant d’innovació pedagògica com ho van ser Enric Alcorisa, Adela Costa i Carme Mira, tots tres amb estreta relació amb la secció

de pedagogia de *Lo Rat Penat*, vinculada a la introducció de les tècniques Freinet i la discussió metodològica, així com la inspiració en experiències com la de Summerhill i l’escola de Barbiana, a Florència. Tramuntana era una escola al bell mig de la dictadura franquista, que volia trencar amb la seqüència “escola-exèrcit-presó” a la qual es trobaven sotmesos injustament els infants més pobres. Una escola amb vocació de ser introduïda a la vida, on l’infant havia de ser el punt de partida d’absolutament tot, i reemplaçar la disciplina exterior per una disciplina interior lliurement consentida, sense sancions ni càstigs, només amb la reflexió personal. Una mena d’educació en valors *primitiva*, mentre la resta patia la *Formación del Espíritu Nacional*.

No tot eren, però, flors i violes. Els problemes econòmics, pedagògics i polítics condicionaven el projecte en excès. El desequilibri entre l’autonomia dels infants i els continguts curriculars, la insostenible situació financera i una dictadura que no reconeixia legalment els estudis oferits van abocar aquells mestres a la creació d’una cooperativa de pares i mares, on les famílies acceptaven que els mestres decidiren les directrius pedagògiques. Mistral, consti-

tuïda el 1970, continuaria fins el 1975 tot i que l’esperat reconeixement legal no arribaria mai. S’incorporaren la Conxa Romero (la qual marxaria el 1973 a encetar La Nostra Escola Comarcal) i Teresa Morant, Xelo Saragossà, Merxe Banyuls i Presentació Saez. Tot i els reajustos pel que fa als continguts curriculars no s’abandonà l’esperit freinetià, ni les coques de gelatina, ni el linòleum per tal de dur endavant les publicacions escolars.

Per als lectors del grup del 40%, caldrà afegir tot i que la superació del primer paràgraf és més que evident, que el 1975 Franco mor i s’estrena, com qui no diu res, *Barry Lyndon*, al mateix temps que es consolida finalment La Masia, *cooperativa de treball associat*, i el 1983 es produeix el trasllat definitiu al poble de Museros. El balanç dels darrers 50 anys, en paraules de l’Enric Alcorisa és que “malgrat les renúncies a les quals els temps i les circumstàncies ens han obligat, per a La Masia formar persones és més important que omplir els cabets d’informació, si aquesta no aprofita per a entendre la nostra societat”. L’equip de mestres actual, tractant de superar el vertigen de tan immensa herència, lluitem cada dia per estar a l’alçada. Treballem

a un equip cohesionat i defensem els avantatges d’una cooperativa d’ensenyament que ens permet gaudir de personalitat pròpia. Però parlem de celebracions: *Celebrar* del verb llatí *celebrare*, es deriva de l’adjectiu “celeber”, el qual significa “nombrós, quantiós, ple de gent”. Curiosament, l’antònim del vocable llatí “celeber” és “desert, buit, sense ningú”. Un 90% de professionals de l’ensenyament n’estan convençuts que el “desert” i la “buidor” podrien ser també l’antònim del vocable “escola”. Però el que sí que sabem és que per a un 100% de mestres de La Masia la paraula “escola” és sinònima de “celebració”. Del pensament científic, de l’esperit crític, del nostre àmbit cultural, de la igualtat, de la democràcia i de la dignitat de tots els éssers humans...No haurien de ser així totes les escoles?

Escola La Masia... per molts anys!

SOM MEMÒRIA

La memòria és temps guanyat*

Paraules d'homenatge per a Vicent Esteve JOAN CORTÉS

En **Escola Valenciana** trobem a faltar Vicent en les seues col·laboracions amb els nostres projectes. Es diu que tots i totes som necessaris, que ningú no és insubstituïble, però permeteu-me que pose en dubte l'afirmació des d'una entitat fonamentada en el voluntariat més generós, que sap que la suma de mans és una garantia de supervivència.

Vicent ha estat i és un element clau del nostre engranatge operatiu que engega els nostres laboratoris d'idees. Ens ha donat una lliçó de tarannà participatiu que desitgem que faça escola i siga exemple per a persones i col·lectius que decidisquen ajudar-nos a gestionar i dur endavant la nostra tasca.

Escola Valenciana considera que el nostre Vicent no se n'ha anat del tot, perquè encara roman, intel·lectualment, als escenaris en què s'han pres, es prenen i es prendran decisions transcendents per a l'entitat i per a la construcció del nostre País. La

seua herència -la seua afabilitat, la seua concòrdia, la seua clariïdència, la seua capacitat i la seua receptivitat- ja forma part de la nostra ànima col·lectiva.

Lamentem reconèixer-ho en veu alta, però Vicent Esteve és un perfil d'activista en vies d'extinció. En l'actualitat, bufen mals vents en la pedrera de l'activisme social, cultural i polític. La societat que proclama el relat en què els ciutadans i les ciutadanes hem de deixar de ser-ho per transformar-nos en clients i usuaris d'un sistema -fariseu, benevolent a l'estil neoliberal, paternalista però nihilista- que es dedica a satisfer necessitats de consum i a no mantindre àmbits de participació ciutadana, ha anat amerant, com el salobre destructiu, la consciència col·lectiva i ha après a vendre una ficció molt suggestiva.

Les nostres pròpies vides i els nostres actes ara són efímers, caduquen els referents i les referències, la contradicció s'ha

instal·lat, amb intenció de quedar-se, als relats que donen la raó a l'antiga dita "fer com fan no és pecat". El poder hipnòtic dels grups mediàtics venen, sense descans, fum en lloc de llum, a una audiència captiva en una teranyina d'arguments que la desmobilitza, la traeix incessantment, la confon fins a la irracionalitat i mata el seu esperit més solidari, més empàtic, més progressista.

Davant d'este escenari dantesco, jo reivindique la collita de la memòria i defenc el raonament crític, el posicionament ideològic, el debat constructiu, la tasca intel·lectual diària, la iniciativa col·lectiva per rutina, les convergències polítiques ben digerides i l'assemblearisme amb les portes de bat a bat. L'important és que el viatge col·lectiu ens acoïboï. Per això, reivindique la memòria de Vicent Esteve i de molts altres companys i companyes, que estigueren on estigueren, practicaren el compromís i la coherència a parts iguals, perquè enmig d'una mar

embravida és l'únic espai de trobada que ens ajuda a arribar a la nostra destinació.

Viure és prendre partit. Esta frase, possiblement, és la radiografia de les motivacions que impulsaven Vicent Esteve a mamprendre la tasca que havia deixat inacabada el dia anterior, a tall de solc. La virtut de la constància és i era un tret inseparable d'ell i un exemple que hem de transmetre a la joventut que s'incorpora a les organitzacions i col·lectius socials que treballen per contrarestar la deriva cap a una societat cada dia més descohesionada i autocomplaent. Vull fer un planter d'esperança. Em resistisc a mantindre a la

gola el regust amarg que ens deixa la desmemòria. Nosaltres administrem la memòria. Nosaltres la compartim i construïm un relat que ha de contindre l'empremta deixada pel nostre Vicent. La feina de construir un relat basat en la memòria compartida és irrenunciable. No fer-ho així, conrea la desmemòria, llança sal a la terra productiva, i ens deixa a l'abast d'un relat ben orquestrat per interessos que no són els nostres, en un escenari en què ens hem de donar per vençuts.

* El títol és un joc de paraules del títol del seu llibre pòstum "El temps guanyat. Memòries d'un mestre valencià"

PUBLICITAT

Llibres en valencià, de qualitat i amb valors
Llibres d'Andana Editorial per a créixer

Andana
editorial
www.andana.net

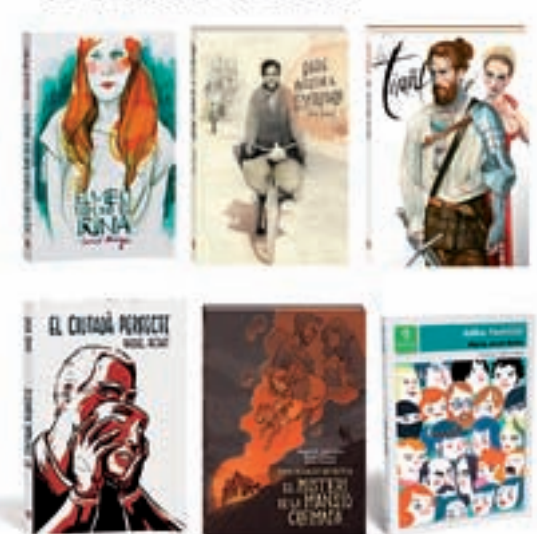
Per a infantil...

Per a primària...

Per a secundària i batxillerat...

SOM COMUNICACIÓ

À Punt, el gran repte de retornar el servei públic

EMPAR MARCO ESTELLÉS, DIRECTORA GENERAL D'À PUNT MÈDIA

El repte d'À Punt Mèdia és consolidar-se com a mitjà de referència de la ciutadania valenciana

que reflecteixen la pluralitat del nostre territori, amb rigor i professionalitat. I en valencià.

Entre els motius que menciona la llei de creació per a posar en marxa À Punt hi ha el de la preservació i divulgació de la nostra llengua. Una part de la població que ara té deu anys o menys, i que són grans consumidors de productes televisius, està creixent sense referents que parlen en valencià, i a més, té noves formes d'accedir als continguts. Per això, el primer que ens afanyarem a emetre pel web, quan obrírem, eren programes infantils. Animació feta ací. La presència del valencià en els mitjans de comunicació és l'única garantia de futur per a la llengua.

À Punt naix amb el gran repte de retornar el servei públic de comunicació a les valencianes i als valencians. Un repte que hem assolit durant els últims mesos. Primer amb els primers programes a la ràdio, en desembre del 2017, després amb el desenvolupament del web i de les nostres xarxes socials i aplicacions i, finalment, el 10 de juny, amb l'inici de les emissions de la televisió. Tenim clara la nostra missió: oferir continguts i informacions de qualitat

El tancament dels mitjans públics el 2013 va deixar un panorama molt complicat. D'una banda, va fer invisibles els valencians. Ens va deixar sense relat propi i sense cap mitjà de comunicació que ens vertebrara de nord a sud. D'altra, en matèria d'ocupació, el sector audiovisual valencià va passar de representar un 7,3% del total a Espanya en 2008, a un 1,5% en 2015. De 6.000 llocs de treball en van quedar 1.000. La taxa d'atur entre els periodistes va superar el 60% segons la Unió de Periodistes Valencians. I el nombre d'empreses productores actives es va reduir de 200 en 2008 a una trentena.

L'aparició dels mitjans públics està revertint aquesta situació. Podem afirmar que À Punt està sent ja la locomotora del sector, que és el que se li ha exigint legislativament. Ara com ara, hi ha un centenar d'empreses productores valencianes agrupades en diferents associacions que treballen en diversos gèneres en la producció o en la pre-

producció de continguts per a À Punt. S'han recuperat al voltant de 2.000 llocs de treball i la previsió és que continuen augmentant.

El repte d'À Punt Mèdia és consolidar-se com a mitjà de referència de la ciutadania valenciana, ser, sense cap mena de dubte, servei públic i oferir una programació en totes les seues finestres, que conforme un univers de valors constructius, de convivència democràtica i de respecte a la diversitat racial i de creences, i en especial, que tinga un paper en favor de la igualtat d'homes i dones.

A més, hem de potenciar tots aquells continguts que aposten pel respecte al medi ambient i al coneixement de la Comunitat Valenciana, un país físicament, econòmic i cultural molt ric. I tot això, sent eficients en la gestió i sostenibles per a no malbaratar ni un euro dels valencians i les valencianes.

PUBLICITAT

TEMPORADA D'HIVERN

¡¡¡

OFERTES ESPECIALES

TRANSCINEMA

EXHIBICIÓ I PROGRAMACIÓ CINEMATogràFICA

EQUIPS DIGITALS 2K!!

GESTIÓ DE DRETS

PROJECCIÓ EN CASES DE CULTURA

FESTIVALS DE CINEMA

PERSONAL DE PROJECCIÓ PROFESSIONAL

CLÀSSICS DE SEMPRE I ESTRENES MÉS RECENTS

MOLT MÉS EN ...

TRANSCINEMA

CONTACTE:

INFO@TRANSCINEMA.ES

618 233 846

SOM DRETS

Construïm la igualtat lingüística

ADRIÀ MARTÍ / LAIA MAURÍ

Escola Valenciana va nàixer fa més de tres dècades amb l'objectiu de normalitzar el valencià a l'ensenyament. Amb el temps, l'entitat ha mantingut l'activitat a l'escola, però ha ampliat la seua actuació a altres àmbits d'ús. En aquest context naix la Comissió de Drets Lingüístics d'Escola Valenciana, grup de treball des d'on s'impulsen i es coordinen les accions per defensar els drets lingüístics de la ciutadania.

És per això que un dels pilars bàsics de l'entitat és l'àrea de Drets Lingüístics, que combina la seua tasca en dues vessants: la tasca de lluita al carrer i conscienciació social, així com la presió i l'exigència a les institucions perquè implementen les mesures per a protegir i promoure el valencià. Amb l'objectiu d'assolir la plena normalització lingüística, Escola Valenciana du a terme les següents iniciatives mitjançant aquesta àrea. En primer lloc, l'**Oficina de Drets Lingüístics**, servei que Escola Valenciana posa a l'abast de tota la ciutadania

valenciana per a assessorar jurídicament i facilitar informació a les persones que veuen vulnerats els seus drets lingüístics en qualsevol àmbit d'ús. També col·laborem amb la **Sindicatura de Greuges** i vehiculem les queixes que arriben a l'Oficina de Drets Lingüístics a través d'aquesta institució, que vetla pel compliment i el respecte dels nostres drets i és una via directa per a adreçar-se als òrgans públics corresponents i fer recomanacions de bones pràctiques.

D'altra banda, en 2013 Escola Valenciana impulsa la **Plataforma pels Drets Lingüístics al País Valencià**, que està formada per una vintena d'entitats, sindicats i partits polítics, i té l'objectiu de denunciar les vulneracions dels drets lingüístics que pateix la ciutadania. Cada 4 de desembre es commemora el **Dia dels Drets Lingüístics al País Valencià**, data en què aquesta plataforma fa públiques les vulneracions que s'han produït i exigeix a les institucions

implicades que realitzen les accions escaients perquè no es tornen a produir.

Una altra acció que Escola Valenciana realitza és la **defensa del valencià als tribunals de justícia**, i així ho demostra el fet que l'entitat —junt amb altres— s'ha personat en diferents procediments judicials que suposen un retrocés en els drets lingüístics de la ciutadania, i s'ha manifestat quan s'han dictat sentències que atempten contra aquests drets.

A més, Escola Valenciana ha realitzat diferents accions per a contribuir a l'**aprovació de la plena competència lingüística com a requisit per a accedir a la funció pública**, un pas clau per a la normalització del valencià que hauria de materialitzar-se en aquesta legislatura. Escola Valenciana també du a terme la campanya **Construïm la igualtat lingüística**, amb l'objectiu de sumar esforços i afavorir la creació d'una Llei d'ús i Ensenyament del Valencià (LUEV) —que enguany compleix 35 anys— que garantisca els drets lingüístics de les valencians i els valencians en tots els àmbits d'ús. Finalment, cal continuar exigint la **derogació de la LOMCE**, llei que impedeix la normalització del valencià a l'ensenyament, així com el compliment de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries per part de l'Estat espanyol.

Pels nostres drets lingüístics, comptem amb tu!

PUBLICITAT

Descobreix tots els recursos que ofereix *De dalt a baix* per al docent i per a l'alumnat:

- Solucionaris de totes les activitats del llibre.
- Recursos sonors i audiovisuals.
- Dictats locutats.
- Activitats digitals autocorrectives.
- Models complementaris de proves per nivells amb solucionaris.
- Guia amb estratègies de treball per a aules heterogènies.
- Ferramentes de suport per a treballar la llengua oral.
- Material per a la preparació de les proves en classe o de manera individual.

Materials aptes per a la preparació de les proves de:

cieaCOVA

EOI

ESCOLA OFICIAL D'IDOMES

Més informació:
www.bromera.com/dedaltabaix

Llei de plurilingüisme:

- Promovem que els equips docents incrementen l'exposició d'hores en valencià al 50% o més.
- Com més assignatures en valencià, major qualitat educativa.
- Aconsellem matricular les filles i els fills als centres educatius que tinguen un Programa Lingüístic de Centre amb més hores de valencià.

Derogació de la LOMCE

- És una llei antidemocràtica, classista, retrògrada, injusta, sectària, segrega l'alumnat, margina el valencià i no compta amb el suport de les comunitats educatives.
- Demanem un Pacte Educatiu amb el consens de les comunitats educatives.

En Escola Valenciana – Federació d'Associacions per la Llengua estem compromesos amb tu a través del nostre projecte social. Aquests són els pilars fonamentals que guien el nostre ideari.

Trobades d'Escoles en Valencià

- Vertebrem el territori i cohesionem la societat.
- Són festes d'estima col·lectiva pel valencià.
- Reivindiquem la vitalitat de la nostra llengua.
- Dignifiquem l'ensenyament i la cultura en valencià.

Cohesió social

Creació d'una llei d'igualtat lingüística:

- Cal posar fi a la discriminació.
- Cal completar la Llei d'ús i ensenyament del valencià en drets i usos de la llengua.
- Cal promoure la creació de continguts i una agenda cultural en valencià.
- La normativa ha d'incloure la plena capacitat lingüística com a condició indispensable per treballar en la funció pública.
- Totes les persones al servei de les administracions públiques han d'atendre la ciutadania en la llengua amb què s'adreça.

Drets Lingüístics

PUBLICITAT

www.edicions96.com
96 246 11 04
edicions96@edicions96.com

CREIXEM AMB TU

TANGRAM
Una història per a la integració
d'Adrià Navarro
Il·lustracions: Pau Àlvarez
ISBN: 978-84-17213-24-4
32 pàgines. Color.
Vine a conèixer i a jugar amb els membres del circ Tangram.
Inclou un tangram de fusta.

Preu: 6€

INVERS
de Consol Martínez Bella
Invers transcorre entre dues vies paral·leles en un viatge cap endins. Paraula i imatge juguen a desdibuixar les fronteres.
ISBN: 978-84-17213-19-0
106 pàgines. Color.

Preu: 15€

[poigrafies]

Nova col·lecció
«Poigrafies» és una col·lecció que naix amb el desig de conjugar fotografia i poesia.

SIMFONIES D'AULA
Experiències pedagògiques d'un professor de música a la vora del Montgó
de Daniel Vidal
Premi Enric Soler i Godes, d'experiències pedagògiques a l'escola.

ISBN: 978-84-17213-25-1
120 pàgines. 200x152 mm

Preu: 8€

Som poble

Trobades

+200.000

Persones participen cada any en les **Trobades d'Escoles en València** entre mestres, xiquets, xiquetes, pares i mares. De caràcter festiu i reivindicatiu, se celebren des del 1986.

Som entreteniment

cinēma

+50.000

alumnes visualitzen els seus personatges preferits parlar en valencià quan participen a les projeccions de cinema en valencià.

Som creativitat

+100.000

alumnes participen en els **Premis Sambori** de literatura en valencià.

Som melodia

LA GIRA
D'ESCOLA VALENCIANA

+170.000

assistents en els més 200 concerts de **La Gira d'Escola Valenciana** al nostre país.

Som compromís

voluntariat pel valencià

+23.900

Parelles lingüístiques han realitzat satisfactòriament el programa de **Voluntariat pel Valencià**, que ens permet guanyar nous parlants sense classes teòriques ni exàmens.

Som

escola valenciana

Som veu

RADIO ESCOLA

+30

ràdios escolars configuren la xarxa d'emissores que fan programes en valencià usant la ràdio com a eina d'aprenentatge i diversió.

Som diàleg

LliGa
deBAT
LLENGUA I IDENTITAT

+300

alumnes de tot el País Valencià defensen una postura, a favor i en contra, amb el valencià com a llengua vehicular en la **Lliga de Debat**.

Som territori

Contarelles i camins

+800

persones ens han acompanyat a conèixer i fer país en les 12 rutes i excursions organitzades.

Som drets

DRÈTS
LINGÜÍSTICS

+100

persones assessorades per vulneracions de drets lingüístics en el darrer any.

Som cooperació

Un euro,
llavor de solidaritat

+7.400

euros recaptats durant 2017 gràcies al compromís de les escoles valencianes en el foment de l'ajuda humanitària.

I serem molt més, gràcies a tu: escolavalenciana.org/amics

La banca
que et
toca.

No hem arribat
a ser el que som
per ambició
sinó per compartir
els teus valors.

caixapopular.es

**escola
valenciana
FES-TE
AMIC/AMIGA
D'ESCOLA
VALENCIANA**

*Amb tu,
comptem!*

Els nostres amics i amigues sou un dels pilars d'Escola Valenciana. Vosaltres garantiu la continuïtat dels nostres projectes i sou el teixit social que creix amb l'energia del compromís.

La teua aportació econòmica és fiscalment desgravable fins a un 75%, i et pots beneficiar de descomptes en productes culturals.

Amb tu, comptem!

escola.v@fev.org | Tel. 963 472 783

escolavalenciana.org/amics